

शुभम तुपे

मन बोलतंय

एका तरुणाच्या मनातील भावना.
ओळखा सिद्धांत स्वतःच्या मनाचा !

मन बोलतंय

हे पुस्तक विनामूल्य आहे पण फुकट नाही

यामागे अनेकांचे कष्ट व पैसे आहेत.

हे वाचल्यावर **खर्च** करा ३ मिनिटे

१ मिनिट : लेखकांना फोन करून हे पुस्तक कसे वाटले ते कळवा

१ मिनिट : ई साहित्य प्रतिष्ठानला मेल करून हे पुस्तक कसे वाटले ते कळवा.

१ मिनिट : आपले मित्र व ओळखीच्या सर्व मराठी लोकांना या पुस्तकाबद्दल आणि ई साहित्यबद्दल सांगा.

असे न केल्यास यापुढे आपल्याला **पुस्तके मिळणे बंद** होऊ शकते.

दाम नाही मागत. मागत आहे दाद.
साद आहे आमची, हवा प्रतिसाद.

दाद म्हणजे स्तुतीच असावी असे नाही. प्रांजळ मत, सूचना, टीका, विरोधी मत यांचे स्वागत आहे. प्रामाणिक मत असावे. ज्यामुळे लेखकाला प्रगती करण्यासाठी दिशा ठरवण्यास मदत होते. मराठीत अधिक कसदार लेखन व्हावे आणि त्यातून वाचक अधिकाधिक प्रगल्भ व्हावा आणि अखेर संपूर्ण समाज एका नव्या प्रबुद्ध उंचीवर जात रहावा.

ई साहित्य प्रतिष्ठान

सादर करीत आहे

मन बोलतंय

लेखक

शुभम सुभाष तुपे

मन बोलतंय...

लेखक : शुभम सुभाष तुपे

जी. नाशिक, ता. सिन्नर, वडांगळी, शनी चौक, 422103

मो. 8605104356/9970106236

ई मेल -- tupe8605@gmail.com

ब्लॉग -- <https://bhartiyaasmitha.blogspot.com/?m=1>

Linkdin Id : <https://www.linkedin.com/in/shubham-tupe-b79494196>

या पुस्तिकेतील लेखनाचे सर्व हक्क लेखकाकडे सुरक्षित असून पुस्तकाचे किंवा त्यातील अंशाचे पुनर्मुद्रण व नाट्य, चित्रपट किंवा इतर रूपांतर करण्यासाठी लेखकाची लेखी परवानगी घेणे आवश्यक आहे. तसे न केल्यास कायदेशीर कारवाई होऊ शकते.

This declaration is as per the Copyright Act 1957 read with Sections 43 and 66 of the IT Act 2000. Copyright protection in India is available for any literary, dramatic, musical, sound recording and artistic work. The Copyright Act 1957 provides for registration of such works. Although an author's copyright in a work is recognised even without registration. Infringement of copyright entitles the owner to remedies of injunction, damages and accounts.

प्रकाशक :ई साहित्य प्रतिष्ठान

www.esahity.in

www.esahity.com

esahity@gmail.com

eSahity Pratishtan

eleventh floor

eternity

eastern express highway

Thane.

Whatsapp: 7710980841

प्रकाशन : १२ ऑगस्ट २०२०

©esahity Pratishtan©2020

- विनामूल्य वितरणासाठी उपलब्ध.
- आपले वाचून झाल्यावर आपण हे फॉरवर्ड करू शकता.
- हे ई पुस्तक वेबसाईटवर ठेवण्यापुर्वी किंवा वाचनाव्यतिरिक्त कोणताही वापर करण्यापुर्वी ई साहित्य-प्रतिष्ठानची परवानगी घेणे आवश्यकआहे.

शुभम तुपे

जन्म : १३ जानेवारी २०००

शिक्षण : कृषी जैवतंत्रज्ञान

(Btech agricultural Biotechnology)

at college of agricultural biotechnology, loni.

आवड : लेखन, वाचन, शिकवणे, कृषी क्षेत्रातील संशोधनावर अभ्यास.

माझ्या भारतीय तरुणांसाठी काहीतरी करण्याची माझी खूप इच्छा आहे. येणाऱ्या काळात विविध युवकवर्ग एकत्र करून भारतीय अस्मितेची जाणीव करून घेण्याची ओढ आहे. ज्या महाविद्यालयात सध्या शिकत आहे ते कृषी क्षेत्राशी निगडित जनुकीय बदलांवर आधारित शिक्षण आहे. ह्या शिक्षणामार्फत सर्व शेतकरी वर्गासाठी " Organic plants project " चालू करायचा आहे. पुस्तके वाचण्याचा मला खूप छंद आहे. जवळपास मी पन्नास पुस्तके आजपर्यंत वाचली आहे. वाचण्याचा वेग मी आणखी वाढवत आहे. इ साहित्य प्रतिष्ठानावर हे माझं पाहिलं लेखन आहे.

आवडते लेखक : वि. स. खांडेकर, बाबा कदम, पाऊल कोएलो, साने गुरुजी, वि. दा. सावरकर.

धन्यवाद

शुभम तुपे

8605104356/9970106236

अर्पणपत्रिका

अखंड हिंदुस्तानातील तमाम तरुणांस आणि प्रेमळ
गुरुजनांस समर्पित

वक्रतुण्ड महाकाय सूर्यकोटि समप्रभा।
निर्विघ्नं कुरु मे देव सर्वकार्येषु सर्वदा॥

अनुक्रमणिका

प्रस्तावना

बोलकं मन काय म्हणतंय

माझ्या मित्रांसाठी

माणसाने कथेत जगावं

पुस्तकांसोबत जागा

निसर्गाला ओळखा

शिक्षक आणि विद्यार्थी

भविष्यासाठी केलेल्या आजच्या कल्पना व त्यांची नोंद

कठोरता

थोडं जास्तच बोलतो पण खरं आहे

येणारा प्रत्येक दिवस

तरुण

मला मोठं व्हायचंय

निरोगी जीवन

पुस्तके माणसाला लवकर शिकवतात

आदर्श एकत्र करा आणि तुम्हीसुद्धा एक आदर्श बना.

माझे काही आठवणीतले क्षण आणि कठीण प्रसंग

मी केलेला प्रवास

स्वतःसाठी सुंदर विचार

असं जगणं कमालीचं आणि शांततेचं

मी वाचलेल्या पुस्तकांची नावे व निवडक पुस्तकांची वर्णने

रहस्यमयी गोष्टी

प्रस्तावना

आपल्याला जर सर्व गोष्टी न काही करता मिळायला लागल्या तर काही गोष्टी फुकट भेटतात जसे कि कुविचार, अहंकार, मोह, क्रोध. मला कधी वाटत होतं कि कशाला अवघड गोष्टींमागे फिरून त्रास करून घ्यायचा.

पण ज्या वेळेपासून कळायला लागलं आणि चांगले शिक्षक व समाजातील चांगल्या व्यक्ती भेटत गेल्या आणि माझं आयुष्य सुगंधित व्हायला लागलं.

मी काही हुशार नव्हतो. पण अचानक शिक्षकांनी डोक्यावर हात ठेवला आणि जीवन बदलायला सुरवात झाली. ज्या वेळेस तुमची गाठ ही उत्साही शिक्षकाशी होते तेव्हापासूनच तुम्हीसुद्धा उत्साही होत जाता. नववीत मला सहामाही परीक्षेत फक्त 59 टक्केच होते. घरी बोलणे बसले. घरचं वातावरण काही बरोबर नव्हतं असं त्यावेळेस वाटायचं पण आज वाटतंय जे जसं होतं ते चांगलंच होतं. मला शाळेच्या computer हॉल मध्ये दुसऱ्यांच्या याद्या टायपिंग करून घ्यायचा उत्साह होता आणि म्हणून मी बराच वेळ वर्गात नसायचो. असं कडवे सरांना कळलं आणि मला सांगितलं कि तू जर परत त्या

हॉल मध्ये दिसला तर लाताने मारील. आणि मी तिथे जाणंच सोडलं आणि दहावीला मला त्याचा खुप फायदा झाला. अशे आदर्श पुढेही भेटत गेले ते मी या पुस्तकात दिलेले आहे. संकटातून निघालेला मार्ग तुम्हाला इच्छितस्थळी पोहचवतो, फक्त कर्म करा.

मी आपणासाठी कमालीचं पुस्तक लिहिलंय म्हणून तुम्ही नक्कीच वाचावं.

- शुभम तुपे

बोलकं मन काय म्हणतंय.....,

रात्र जरी खूप झाली असली तरी मी आज लिहायला बसतोय. कारण आज मन खूप भरून आलं आहे. सध्या जवळपास साडे बारा वाजले आहे आणि मी थोड्या वेळापूर्वी एक movie बघितली. एका शिक्षकाचा लढा होता तो. पण काय मनात आलं माझ्या, अचानक काहीतरी नवीन करण्यासाठी रक्त सळसळत होतं. माणूस किती वेळा संकल्प करतो आणि तोडतो. पण तो जगण्याचं शाश्वत रहस्य कधीच प्राप्त करत नाही का? हो ! करतो ना. त्यासाठी मनाला नेहमी तुम्ही विश्वास दाखवा की तू सर्व काही करू शकतोस. मलाही कधीकधी संकल्प मोडण्याची चाहूल लागते मग मी अंधाच्या प्रकाशात जाऊन त्या गोलाकार चंद्राकडे नजर फिरवतो. अंधाच्या जगातही प्रकाशाचा मार्ग प्रशस्त करून दाखवण्याचं काम तो निस्वार्थपणे करतो. मी तर जीवनामध्ये खूप मोठं होण्याचं स्वप्न ठेवतो आणि आपणही ठेवत असाल. पण आपण आपल्या मोठ्या स्वप्नांसाठी मोठं आचरण करतो का? आपली दिनचर्या यशाला गवसणी घालण्याइतकी मजबूत आहे का? जर खरंच आपल्याला आपल्या यशाचा धिंगाणा अर्थात यशाचा चारही दिशा गुलाल करायचं असेल तर आपल्या सवयीसुद्धा तितक्याच कठोर परिश्रमांमधून साकारल्या गेल्या पाहिजे...

मी तर आलेल्या अनुभवांतून लिहिण्याचा प्रयत्न करतो. कारण मन खरंच बोलकं असतं. पण ते बोलणं आपल्या शिकण्यावर निर्भर आहे. मनाचं लिहिणं, बोलणंच माणसाला त्याची यशस्वी भरारी अजमावण्याचं सामर्थ्य आणि अस्तित्व प्रदान करतं. जोपर्यंत तुम्हाला एखादी गोष्ट भेटत नाही तोपर्यंत लढत रहा कारण चिंता करून ती गोष्ट लाचारपणे मिळवण्यात कोणतंही महान काम नाहीये.

माझ्या मित्रांसाठी

माणसानं किंवा विद्यार्थ्यांनं जीवनात जे काही करावं ते शाश्वत असावं. त्याला पर्याय नसावा. आणि जे केलंय ते समाजाच्या हितासाठी असावं. आपल्या उत्कर्षाची आणि सन्मानाची खबरदारी समाजमाध्यमांकडून नक्कीच घेतली जाईल. विद्यार्थ्यांला काहीतरी नाविन्यपूर्ण जीवन जगण्यासाठी तसेच नवीन कल्पना अमलात आणण्यासाठी बरेच मार्ग आहेत पण ते शाश्वत असावेत. विद्यार्थ्यांला स्वतःच्या प्रतिष्ठेची पसरवणूक करण्याची अपेक्षित हाव असते आणि ती असायलाच हवी. पण काय आपण जे करत आहात आणि जे करणार आहात त्याने समाजाला काही फायदा होणार आहे का ? जर आपण असा विचार करत असाल की आपण स्वतःसाठीच सर्व काही केले पाहिजे, आपणास आपलच जीवन घडवायचं आहे. तर एक प्रश्न स्वतःला विचारा : आपण जे भविष्यात साकारणार आहात त्याची विक्री आपण कुठे करणार आहात ? आपला गौरव कोण करणार आहे ? आपण पार पडलेल्या कार्याची दखल कोण घेणार आहे ? सर्वांचं उत्तर एकच येईल , " समाज " ! आपण ज्या क्षेत्रात आहात, त्या क्षेत्रात आपणास असंख्य अडचणी येतील मग त्या एका विद्यार्थ्यांसाठी नापास होण्यापर्यंतच्या असोत. पण खचू मात्र नका. आणि कोणत्याही विषयाच्या मुळापर्यंत जाण्याचा प्रयत्न करा. कन्सेप्ट समजून घ्या. आपणास जास्त अभ्यास करावा लागेल पण जे भेटेल त्याने

आपल्याला खुप आनंद होईल. आपण आपल्या व्यावहारिक तसेच शैक्षणिक जीवनात ज्या गोष्टी आपल्या नाहीत त्यावर स्वतःचा हक्क दाखवण्याचा प्रयत्न करू नका. आणि दुसऱ्याने केलेल्या कामावर व प्रगतीवर रुसून बसून स्वतःला कमी लेखण्याचं महापाप करत समोरच्या व्यक्तीला मागे खेचण्याचं काम न करता स्वतःला घडवण्यात वेळ घाला. नक्कीच आपल्याला यशाचा मार्ग काय असतो हे कळेल. मी तर आपल्याला नवनवीन पुस्तके वाचण्याचा सल्ला देईल. पुस्तके माणसाचे मित्र बनतात जेव्हा आपण खरंच पुस्तकांमधील भावनांचा उलगडा करतो. परिस्थिती कितीही कठीण असो, संकटे कितीही अवघड असली तरीसुद्धा आपण अशा परिस्थितीत नाविन्यपूर्ण जीवन जगण्याच्या कल्पनांना खंड पडू देऊ नका. त्या कल्पना आपण एक ना एक दिवस साकारतातच. आपल्या जीवनात छोट्या-छोट्या गोष्टींचंसुद्धा खुप महत्व असतं. त्या छोट्या गोष्टींना टाळण्याचा प्रयत्न करू नका. आपण जेव्हा एखाद्या आलेल्या परीक्षेतील कठिणता बघून दुसऱ्या मार्गावर जाण्याचा प्रयत्न करतात व सोपा मार्ग शोधण्याचा प्रयत्न करतात तेव्हा तुम्ही स्वतःच्या विश्वासाचा आणि आत्मशक्तीचा विश्वासघात करतात.

आपला मार्ग जितका कठीण असेल तितकं आपण यशही मोठं असेल. फक्त तुम्ही घाबरून जाऊ नका. आलेल्या संकटाला परास्थ करण्यासाठी योजना आखा. शेवटपर्यंत सकारात्मक विचाराने जागा. जोपर्यंत यश तुमच्या माथ्यावर टिळक करत नाही तोपर्यंत जिद्द सोडू

नका व नेहमी सकारात्मक रहा. आपलं जगणं हे सकारात्मकतेच्या गुणांवर आणि पायऱ्यांवर आरूढ असावं. जर आपण एखादं कर्तव्य पार पाडत असाल तर तुम्ही देवावर व स्वतःवर विश्वास ठेवा. स्वामी विवेकानंद म्हणतात -

प्राचीन धर्मानुसार तो व्यक्ती नास्तिक जो देवावर विश्वास नाही ठेवत व आधुनिक धर्माच्या व्याख्येनुसार तो व्यक्ती नास्तिक जो स्वतःवर विश्वास नाही ठेवत. मग ज्या वेळेस तुमचा स्वतःवर विश्वास असेल अर्थात तुमचा देवावरही विश्वास असेल. कारण तुम्ही करण्यासाठी घेतलेल्या कामाला विश्वासाचं खाद्य लागतं. ह्या पृथ्वीतलावर असणाऱ्या मानव जातीवर देवाने खुप विश्वास ठेवला आहे. त्याने ठेवलेल्या विश्वासाचं तुम्हाला सार्थक करायचं आहे. ज्याअर्थी आपण हे विचार वाचत आहात त्याअर्थी आपला मार्ग चांगलाच असेल व भविष्यात तुम्हाला मिळणारं यशही नक्कीच मोठं असेल. कारण चांगले विचार वाचण्यासाठी सहनशीलता, धीर, आशा, नम्रता व शेवटपर्यंत सकारात्मक राहणे ह्या गोष्टी असाव्या लागतात. समस्त संसारामध्ये येणाऱ्या अडचणी, समाजातील प्रत्येक व्यक्तीला मानाचं स्थान मिळवून देण्याची जबाबदारी तुमच्याकडे आहे. आणि जर अशा परिस्थितीत तुम्ही देवाच्या दरबारी रडत बसून आपली कामे होण्याची याचना करू लागला तर देवाने तुमच्यावर ठेवलेल्या विश्वासाचा व त्याने केलेल्या मानवरूपी निर्मितीचा अपमान आहे असं मी मानतो. देवाकडून प्रचंड शक्तीच वरदान मागा आणि मगच मैदानात

उतरा मग ते क्षेत्र शैक्षणिक, व्यावसायिक का असेना. एखादं कार्य करत असतांना किंवा एखादं कार्य आपल्याला करायचं आहेचं आणि जर ते गरजेचं असेल तर अशा वेळेस न घाबरता, शांत मनाने, भविष्यात होणाऱ्या परिणामांची पर्वा न करता काम हाती घ्या. आपलं कर्तव्य आपण पार पाडलच पाहिजे. तुम्हाला जर खुप काही करावंसं वाटतं असेल तर तुम्ही खरंच यशाच्या मार्गावर चालण्यासाठी निवडले गेलेले आहात.

पण ह्या मार्गावर सर्व सत्य पाहिजे, लबाडी नको. तुमचं यश हे पूर्णतः निर्दोष पाहिजे. दुसऱ्याचं यश पाहून जितकं आपण हुरळून जातो व त्याला मिळालेल्या संधीचा आपण जितका तिरस्कार करून त्या व्यक्तीवर अंकुश लावण्याचा प्रयत्न करतो त्याच प्रकारे त्या व्यक्तीने यश संपादन करण्यासाठी आखलेल्या नियोजनपद्धतीचासुद्धा आढावा आपण न लाजता घेतला पाहिजे.

आपण ह्या पृथ्वीतलावर केवळ ऋतुचक्र ढकलण्यासाठी आलेलो नाही, तर स्वतःचे अस्तित्व, अस्मिता व आपला अभिमान यांना भरीव व नेमका आकार देत भविष्याची आपण आखणी करत जातो.

- वुडरो विल्सन

(from robin sharmas book - नेतृत्वाचे शहाणपण)

मग जर तुम्हाला स्वतःचे अस्तित्व टिकवायचे असेल तर तुम्ही केलेल्या कार्याची प्रखरता तेजस्वी असली पाहिजे. तुमच्या रोजच्या जीवनात तुम्ही जे जे काम करता त्यामधील महत्वाच्या गोष्टींची नोंद ठेवा. तुम्ही ठेवलेल्या नोंदी तुम्हाला तुमचा विकास करण्यात मदत करतील. कारण आज जपून ठेवलेल्या नोंदी भविष्यात नक्कीच कामं येतात.

माणसाने कथेत जगावं

ज्या प्रकारे आपण एखादं आत्मचरित्र वाचतो तेव्हा लेखकाने त्यात स्वतःच्या जीवनात सर्व प्रवास मांडलेला असतो. आपण ती कथा वाचता वाचता पूर्ण त्यात दंग होऊन जातो आणि जेव्हा आत्मचरित्र वाचून पूर्ण होतं तेव्हा आपल्या डोक्यात लेखकाने केलेल्या सर्व घटनांचा सारांश असतो. ती कथा आपल्याला प्रेरणा देते. मग जर तुम्ही स्वतःच कथेत जगला तर ! आपण कथेच्या नायकाप्रमाणे वागावं, बोलावं, असं केल्याने आपली भाषा नक्कीच सुधारेल व जीवन जगण्याचा आनंद दुपटीने वाढेल. मराठी साहित्यात भरपूर कथा प्रेरणा देणाऱ्या आहेत. फिल्म इंडस्ट्रीमध्ये हॉलिवूडमधील सायन्स फिक्शन वर आधारित मूवी विद्यार्थ्यांना वैज्ञानिक दृष्टीकोनातून विचार करायला भाग पाडतात आणि आपोआप आपल्याला जे काम करायचं आहे त्याच्यात स्वारस्य निर्माण होतं. काही कथा माणसाला आणि विद्यार्थ्यांला प्रेरणा देऊन यशाची शिखरे सर करण्यासाठीचे अव्वल दर्जाचे रोमांचकारी अनुभव प्रदान करतात.

ध्यास उत्तुंग हिमशिखरांचा

लेखक. आनंद बनसोडे

It is not about climbing the everest but it is about your dreams come true. स्वप्नातून सत्याकडे.

अत्यंत प्रभावीपणे कर्तृत्वाची मनाला भुरळ घालणारे पुस्तक आहे. विद्यार्थी अशा पुस्तकांनी जगायला शिकतो आणि खरच आपण अशा कथेची कल्पना करून बघा जिथे आपण खूप मोठं करत आहोत. थोडावेळ डोळे झाका आणि कल्पना करा की आपण खूप मोठ्या कंपनीचे मालक आहात, आपण सर्वोत्कृष्ट शिक्षक आहात, सर्वोत्कृष्ट डॉक्टर आहात. थोडक्यात आपली स्वप्ने तुम्ही थोड्या वेळासाठी डोळे झाकून जगा.

असं केल्याने आपल्यामध्ये काम करण्यासाठी प्रचंड उत्साह तयार होईल. श्यामची आई पुस्तक वाचण्यासाठी 2014 ला मी नववीत असतांना सुरुवात केली होती. पुस्तकाच्या प्रत्येक ओळींमध्ये मी स्वतःचं अस्तित्व जागायचो. एखादा प्रसंग वाचून झाल्यावर आत्मिक सुख भेटल्याचा भास व्हायचा. कारण साने गुरुजींनी त्यांच्या लहानपणात असतानाच्या आठवणी टिपता येईल, लिहिता येईल असं उत्कृष्ट जीवन जगले. जणु ते कथेतच जगत होते त्यावेळेस.

पुस्तकांसोबत जगा

मला आठवते की मी जेव्हा बारावीनंतर " neet exam " दिली होती तेव्हा मी त्यात कमी मार्क्स मिळवू शकलो म्हणून मी ती परीक्षा देण्यासाठी पुन्हा एक वर्ष अभ्यास करण्याचे ठरवले कारण मला डॉक्टरच व्हायचं होतं. पण मी त्याबरोबर बरेच काही मार्ग सुद्धा शोधून ठेवले होते. पूर्वी नीट मध्ये मी 92 मार्क मिळवू शकलो. आणि नंतर घरीच राहून अभ्यास करून 232 मार्क मिळवले. मला काहीतरी वेगळे सांगायचं आहे पण मी थोडी पार्श्वभूमी सांगितली. या काळात मी गावातच अभ्यासासाठी रूम भाड्याने घेतली होती. तिथे मी एकटाच अभ्यास करायचो. पण कधीकधी खूप एकटं -एकटं वाटायचं. गावात वाचनालय आहे, मग मी तिथे पुस्तके वाचण्यासाठी जायचो. खूप वेळ झाला तर तिथेच झोपायचो. जेव्हा जेव्हा मला एकटं पडल्यासारखं वाटायचं तेव्हा - तेव्हा पुस्तकांनीच मला आधार दिला. अभ्यास करता करता वाटायचं कि माझं स्वप्न पूर्ण नाही झालं मग ? आणि ह्या प्रश्नाने मी नाराज होऊन जायचो. तो पूर्ण दिवस वाया जायचा. मन पूर्ण खचून गेल्यागत व्हायचं. अशा वेळेस मनाला साथ देणारं कोणी नव्हतं. मग स्वतःच वाचनालयात जाऊन "हरलेल्या लोकांची विजयी गाथा" ह्या संकल्पनेवर आधारित पुस्तके वाचायची. नंतर मी 232 marks वर

Btech Biotechnology ला admission घेतलं. (college of agricultural biotechnology,loni). कारण जेव्हा मी अभ्यास करायचो तेव्हा मला biology विषय खुप आवडायचा. त्या biology च्या पुस्तकामध्ये मी जेव्हा biotechnolog ,microbiology अशे chapters वाचायचो तेव्हा मला खुप आनंद व्हायचा.मग मी biotechnology ची संविस्तर माहिती घेतली व एक पर्याय शोधून ठेवला. जेव्हा मी एक वर्ष घरी राहून अभ्यास केला तेव्हा कोणत्याही प्रकारची वेळेची मर्यादा नव्हती. मी ह्या एक वर्षात खुप काही शिकलो. त्यावर्षी बरीच पुस्तके वाचली.

ययाति ही दुसरी कादंबरी जी मी 2018 ला वाचली कारण पहिली कादंबरी " श्यामची आई " ही 2014 ला वाचली आणि तिथून खरं काहीतरी जगल्यासारखं वाटायला लागलं होतं. पुस्तके माणसाला वेळेवर बोलतं करणं आणि वेळेवर गप्प बसवणं शिकवतात. बराच आनंद देण्याचं काम पुस्तके करतात. तुम्हीही पुस्तकांसोबत जागून बघावं.

निसर्गाला ओळखा

देवाने बनवलेली निसर्ग नावाची रचना खरच खूप सुंदर आहे. आपण जितका वेळ निसर्गात एकटं रहाल तितके चांगले विचार आपणास मिळतील. वाहत्या पाण्याचे झरे, अंगाला चाटून जाणारी मंद वाऱ्याची झुळूक, निळं आकाश, सायंकाळ आणि बरंच काही निसर्गात दडलेलं आहे. निसर्ग त्याच्या भावनांनी आपल्या मनाला पोसण्याचे काम करतो. मी घरी असतो तेव्हा नेहमी मळ्यातील आंबांच्या (ह्या माणसाकडे घरी घोडा आहे) घरी घोडा चालवण्यासाठी जायचो आणि खूप आनंद वाटायचा. आपण जेव्हा निसर्गातील घटनांचा, वस्तूंचा आस्वाद घेतो तेव्हा आपल्याला खूप ऊर्जा प्राप्त होते आणि आपल्या कामात आपण प्रसन्न होतो. थोडक्यात कोणतेही काम असो आपण ते प्रसन्न मनाने करतो. आपणाला काही शिकायचं असेल तर निसर्ग सुद्धा तुम्हाला खूप काही न बोलता शिकवून जातो. नवीन योजनांचा आराखडा मोकळ्या प्रसन्न वातावरणात आपण सहजरीत्या तयार करू शकतो. निसर्गाच्या सानिध्यात राहून त्याच्या सोबत बोलण्याचा प्रयत्न केल्यास नक्कीच आपणाला आपल्या न भेटलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मिळतील. निसर्गात राहून आपण रहस्य जाणली पाहिजे, समजली पाहिजे. जर कधी आपल्याला डोक्याने खूप गंजल्यासारखं वाटत असेल ना, तेव्हा तुम्ही एकटे निसर्गरम्य वातावरणात (जेथे झाडे असतील, पक्षांचा किलबिलाट असेल किंवा सायंकाळची नीरव

शांततेत वाहणाच्या वाऱ्याबरोबर, मोकळ्या रस्त्यावर आणि शास्त्रीय संगीताचा आस्वाद) जाऊन बघा आपला मेंदू नक्कीच रिफ्रेश होईल. आपण जर नीट विचार केला आणि जगाकडे आश्चर्यचकित नजरेने बघितलं तर असं लक्षात येईल कि लोकांची निसर्गाप्रती असलेली बांधिलकी बहुतांशरीत्या नाहीये. जे घडलंय आणि घडतंय ते चुकीचं आहे. मला तर वाटतं कि जर सर्व कॉलेजमधील त्यांच्या त्यांच्या पदवीच्या मुलांनी group करून " झाडे लावा आणि oxygen मिळवा मोहीम " सुरु करावी.

झाडांबरोबर फोटो काढता, तात्पुरत्या कार्यक्रमात झाडे लावत असतानाचे फोटो लोकांना दाखवता.तुम्हाला कितपत असं करणं योग्य वाटतं? तुम्ही खरंच निसर्गाची देखभाल करत आहात का? मूर्खपणाचं वाटतं ते ! जेव्हा स्वतःचं नाव मिरवण्यासाठी तुम्ही झाडांना पूढे करतात. आपल्याला त्यांच्यापासून जगण्यासाठी प्राणवायू भेटतो व तोच प्राणवायू तुम्हाला दवाखान्यात पैशाने विकत घ्यावा लागतो. झाडे तुम्हाला सावली, प्राणवायू फुकट देतात त्याचं महत्व ठेवा मित्रांनो. जगायचं असेल तर त्यांना सुद्धा जगवायला हवंच.

शिक्षक आणि विद्यार्थी

(ह्या लेखात मी स्वतःला वाटलेल्या भावना लिहीत आहे. ह्यामध्ये कोणत्याही प्रकारचा शहाणपणा किंवा कोणाला दुखावण्याचा हेतू नाही. सध्याच्या सत्य परिस्थितीवर मी लिहिण्याचं काम केलंय एवढंच. सर्वांना दोषी ठरवण्याचा माझा हेतू नाही).

खरं तर या शब्दावर खूप बोलण्याचा माझा अधिकार नाही पण बोलावसंही खूप वाटतंय. एक शिक्षक / गुरुच विद्यार्थ्यांचा मार्गदर्शक असतो. त्याचं चांगलं वाईट हे त्या शिक्षकाला माहीत असतं. शिक्षक विद्यार्थ्यांमधील कलागुणांना वाव देण्याचा सर्वोत्कृष्ट प्रयत्न करतात पण कधीकधी या वाक्यावरून मन निराश होतं. क्षमा करा शिक्षक / गुरु असल्याला माझा विरोध नाही पण या युगात एक उत्तम शिक्षक शोधणं खूप अवघड आहे.

" मन मंदिरा गजर भक्तीचा " कीर्तन सोहळ्याचा कार्यक्रम झी - टॉकीज वाहिनीवर लागतो. त्यामध्ये ह-भ-प न्यायाचार्य डॉक्टर नामदेव महाराज शास्त्री म्हणतात " मी अज्ञानी आहे हे विद्यार्थ्यांनं किंवा गुरु करणाऱ्याने आधी स्वीकारावं आणि मगच गुरु करावा. नाहीतर, मला खूप काही येतं पण नावाला गुरु करावा असं नको. बरोबर आहे. आम्ही अज्ञानी व्हायला तयार आहे पण आमचं अज्ञान पदरात पाडून घ्यायला आत्ताची शिक्षक पिढी तयार नाहीये याचं काय? माझ्या

आठवणीतला प्रसंग आहे, मी त्या शिक्षकाचं नाव घेत नाही. पण तो प्रसंग असा - जिल्हा परिषदेच्या प्राथमिक शाळेत दुसरी मध्ये शिकत असलेल्या मुलीला तिचे पालक मराठी वर्गामधून सेमी - इंग्रजी वर्गामध्ये जाण्यासाठी याचना करतात पण शिक्षक सांगतात आम्ही आपल्या पाल्याला आता सर्व परत इंग्रजी मधून कसं शिकवू शकतो आणि असं असून पालकांना कोणत्याही प्रकारे मराठी सेमी इंग्रजी या पद्धतीची कल्पना न देता शिक्षक विद्यार्थ्यांची लायकी ठरवतात आणि आम्हाला जमणार नाही म्हणून स्वतःचीसुद्धा लायकी स्वतःच काढतात. त्यांनी घेतलेल्या पदवीचा नकळत स्वतःच अपमान करतात.

दुसरी घटना अशी कि एकदा RSS चं साप्ताहिक मिलन होतं तेव्हा संघाचे सर शेळके सर, गौरव उपासनी सर आणि आम्ही काही युवक उपास्थित होतो. ते संघाचे प्रमुख त्यांच्या कामात आणि बोलण्यात कमालीचे प्रभावशाली, उत्साही व प्रामाणिक आहे. ते बोलत होते कि शिक्षकांमध्ये आणि विद्यार्थ्यांमध्ये आपुलकीचे, जिवाळ्याचे संबंध राहिले नाही.

ह्या सर्व गोष्टींवरून असं लक्षात येतं कि,

" गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णु गुरुर्देवो महेश्वरा

गुरु साक्षात परब्रम्ह तस्मै श्री गुरवे नमः "

ह्या उक्तीला कुठेतरी तढा गेल्या सारखा वाटतोय. अशा परिस्थितीत मी तरुण मुलांना एवढंच सांगेन कि आपण चांगल्या शिक्षकांच्या शोधात रहा. आणि तोपर्यंत स्वतःच स्वतःचे शिक्षक व्हा. विश्वात मोठी झालेली माणसे स्वतःसाठी प्रेरणास्थान बनवा. शिक्षक त्याच्या नावापुढे लागलेल्या पदवीवरून मानला जातोच पण त्या पदवीहूनही अधिक तो त्याच्या कलेत अर्थात शिक्षकी पेशात किती पारंगत आहे यावरून तो जाणला जातो. इतिहास साक्ष आहे गुरू-शिष्याच्या नात्याचा ज्यांची दखल इतिहासाने घेऊन ठेवली आहे पण एका विद्यार्थ्यानेसुद्धा आपली कर्तव्ये जाणली पाहिजे, जपली पाहिजे.

भविष्यासाठी केलेल्या आजच्या कल्पना व त्यांची नोंद

खूप लोकांना एक चांगली सवय असते ती म्हणजे स्वतःच्या शैक्षणिक क्षेत्राशी संबंधित किंवा इतर रहस्यमय गोष्टी लिहून ठेवणे. हे सर्व करता करता मग आपल्याला नवनवीन कल्पना सुचतात, ज्या कल्पना स्वतःच्या भविष्यासाठी कमालीचं आनंददायकं यश घेऊन येणाऱ्या असतात. मी स्वतः हा क्षण आणि कल्पनायुक्त भविष्यासाठी विचार संघटित करून लिखाणात बंदिस्त करून ठेवण्याचा अनुभव घेतो. जर तुम्हालाही ह्या गोष्टीचा उपयोग करायचा असेल तर सुरुवात करा तुमच्या आठवत्या कल्पनांना आकार देण्यासाठी ! जर आपण असा विचार करत असाल की भविष्याचा विचार करून वर्तमानात स्वागतासाठी आलेल्या भेटवस्तू कशाला मागील पावलाने पाठवायच्या तर आपल्यासाठी खूप चांगलं आणि समर्पक उत्तर माझ्याकडे आहे. उत्तर : एखादं युद्ध लढण्याच्या आधीचा जो काळ असतो त्यावेळेस एक राजा काय करत होता ? किंवा आपल्या राज्यावर कोणाचंच आक्रमण होणार नाही , या विचाराने तो नशेत धुंद होता का ? तर नाही. महान राजांची उदाहरणं घ्या सम्राट चंद्रगुप्त मौर्य, सम्राट अशोक , छत्रपती शिवाजी महाराज आणि लगभग नऊ वर्षे औरंगजेबाच्या छावणीत कल्लोळ उडवणारे छत्रपती संभाजीराजे या सर्व महान शासकांनी युद्धाची रणनीती , वर्तमान वेळेचं नियोजन, प्रजेच्या मूलभूत गरजा आणि शिक्षण या गोष्टींना प्राथमिकता दिली

आहे. आणि ह्या सर्व गोष्टी वर्तमानात सुचलेल्या कल्पना डोळ्यांपुढे ठेवून भविष्यात पूर्ण केल्या आहेत. मला आपल्याला एकच सांगायचं आहे की भविष्यासाठी विचार करून वर्तमानात कल्पना सुचवून ठेवणं व नंतर त्या अमलात आणणं योग्य आहे पण भविष्याचा विचार करून वर्तमानातील सर्व वेळ कल्पना करण्यातच घालवणं व त्या कल्पना सत्यात न उतरवणं हा मूर्खपणा आहे. आपण केलेल्या कल्पना या स्वतःच्या, समाजाच्या, कुटुंबाच्या हिताच्या असाव्यात व त्या पूर्ण करण्याची धमक सुद्धा आपल्यामध्ये असावी हे तितकेच गरजेचे आहे. उत्साही कमालीचं आणि प्रेरक असे आपल्या मध्ये काही आहे का? ज्याने आपण समाजाचा, स्वतःचा आणि कुटुंबाचा उत्कर्ष करू शकाल? जर असेल तर त्या क्षमतेवर विश्वास ठेवा आणि आपला स्वतःचाच हात घ्या आणि पाठीवर ठेवून बोला "फक्त लढ म्हणा".

आपल्या चांगल्या गोष्टींची जोपासना आपण केली पाहिजे आणि त्यांच्यावर तुमचा प्रचंड विश्वास आणि उत्साह पाहिजे. उदाहरणार्थ : मी उत्तम पोहू शकतो, मी सुंदर लेखन करू शकतो, मी चांगला डॉक्टर होऊ शकतो. मग जोपासा ह्या सर्व गोष्टी आणि लागा कामाला अर्थात तुमची स्वप्न पूर्ण करण्यासाठी. कारण कोणत्याही स्वप्नांची उत्पत्ती ही तुमच्या क्षमतांवर अवलंबून असते आणि स्वतःच्या क्षमतांची ओळख तेव्हाच होते जेव्हा आपण दुसऱ्यामध्ये डोकवून न पाहता स्वतःच्या विचारांवर लक्ष ठेवतो. आपल्याला

ओळख झालेल्या क्षमतांची खात्री करून त्या क्षमता वाढवा, जोपासा आणि मग स्वप्न पूर्ण करा.

सूत्र :

ओळख स्वतःच्या क्षमतांची - क्षमतेवर विश्वास - काही काळात स्वप्न पूर्ण = यश आपल्या पदरात आहे.

कठोरता

तुम्ही स्वतः स्वतःशी कठोर वागायला हवं. आपल्या सगळ्या इच्छा किंवा हट्ट जे तुमच्या यशात बाधा बनणार आहेत त्यांना कशाला तुम्ही तुमच्या जीवनात स्थान देता? आपल्याला जेव्हा वाटेल की आपण स्वतःला जास्तच डोक्यावर चढवून घेत आहात, तेव्हा सुरुवात करा स्वतःशी कठोर वागायला. पण स्वतःच्या शरीरासंगे इमानदार रहा. स्वतःच्या शरीराची काळजी अवश्य घ्या. तुम्हाला जे काही यश मिळवायचं आहे ते या शरीरामुळेच शक्य आहे. स्वतःवर प्रेम करा. स्वतःला नियमात ठेवणं, आज्ञेत ठेवणं स्वतःमध्ये नम्रता आणनं हे चांगल्या माणसाचे आणि विद्यार्थ्यांचे लक्षण आहे. तुम्ही स्वतःवर दाखवलेली कठोरता, तुमचं तुमच्या शरीरावर असलेलं प्रेम दर्शवते. खुप मेहनत करा, कधी - कधी रडून स्वतःचं मन मोकळं करा, स्वतःला स्वतःच सावरा, विचार चांगले ठेवा आणि ज्ञान आत्मसात करण्याची धडपड तुमच्यात असुद्या. तुम्ही मौन ठेवा, शांत रहा. गरज पडेल तिथेच बोलल्याने आपल्यातील शक्ती योग्य ठिकाणी उपयोगात येईल. कमी बोला, स्पष्ट बोला, जे समोरच्याला कळेल, पटेल, रुचेल. ह्या तीनही गोष्टी समोरच्याला समजत नसतील किंवा मान्य नसतील तर वादविवाद न करता आपल्या विचारांना सिद्ध करा पण गरज असेल तरच. मूर्खांपुढे आपले शब्द गरज नसतांना वापरू नये.

थोडं जास्तच बोलतो पण खरं आहे

जर तुम्हाला कधी कधी काहीच समजत नसेल आणि जे करतोय ते योग्य आहे की नाही? त्याचा आपल्याला फायदा होणार आहे की नाही? जर असे प्रश्न पडत असतील तर तुम्ही चिंता करू नका. कारण काहीतरी करण्याचा प्रयत्न करणे आपल्याला इतरांपासून वेगळं बनवतं. सध्याची परिस्थिती जर तुम्ही बघाल तर सगळीकडे स्पर्धा चालू आहे आणि तुम्हाला असेही वाटेल की अरे आपण जे करतोय ते यशस्वी होईल की नाही? आपल्यापेक्षा कितीतरी कुशल माणसे या क्षेत्रात आहेत ! पण असा विचार करणे हे तुम्हाला यशापासून दूर लोटत म्हणून नेहमी सकारात्मकतेचा ध्यास घ्या. स्वतःला मागासलेल्या विचारांचा धनी म्हणून घेण्यात काहीच अर्थ नाही. तुम्ही तुमचं भविष्य साकारालच असा विश्वास ठेवा. मला खूप पैसे कमवायचे आहे मला सर्वांपेक्षा मोठं नाव करून दुसऱ्यांना खाली बघायला लावायचा आहे असं जगण्यात आणि मोठे होण्यात काही अर्थ नाही.

तुमचं जगणं भारतीय संस्कृतीला शोभेल असं, जुन्या पद्धतीचं, माणुसकीचं नातं जपणारं असावं. तुमचं स्वतःचं विश्व असावं असं तुम्हाला वाटतं का? कल्पना करा :

1. तुम्ही जंगलात निसर्गरम्य परिसरात एका झोपडीत राहत आहात.
2. तुम्ही तुमच्या झोपडीभोवती कुंपण बांधले आहे.
3. अंगणात डेरेदार वृक्षाखाली पलंगावर बसून तुम्ही वाऱ्याच्या मऊ झुळकेचा आनंद घेत आहात. खुप कमालीचं शांत वाटतं असं जगणं.

आजचं वातावरण, ही वर्तमान स्थितीतली माणसांची रेलचेल अगदी मूर्खपणाची आहे. कोणालाच कल्पनायुक्त आणि चांगल्या पद्धतीचे जीवन नकोय. अशा स्थितीत मनाला प्रसन्न ठेवणं गरजेचं आहे.

तुम्ही देवपूजा करावी, श्लोक म्हणा, पुस्तके कादंबरी वाचा, स्वतः ग्रंथालय तयार करा, स्वतःच्या घराची ठेवण उत्कृष्ट ठेवा, बंगले तर सर्वेच बांधतायत पण झोपडीत राहून बघा, मोठे साहेब व्हा पण राहणीमान संस्कृतीला धरून असावं ज्याचं सर्वांना आश्चर्य वाटेल, मुलांना शिकवा, आई-वडिलांना सांभाळा, सुसंस्कृत मुलीशी लग्न करा. मी जरा जास्तच बोलत असेल तर माफ करा पण जगणं असंच असावं. बिनबुडाचं आणि नरकाचं जीवन मला तर मान्य नाही.

जीवनात घडलेले महत्त्वाचे क्षण तुम्ही पानांवर कोरा आणि खूप दिवसांनी वाचा. कदाचित तेव्हा तुम्हाला वाटेल हे मी लिहिलेलं नाही. बऱ्याच गोष्टी आहेत सोशल मीडियावर ज्या तुम्हाला मोटिवेट करतील आणि तुम्हाला तुमच्या क्षेत्रांमध्ये भरपूर नाव करून देण्याचा प्रयत्न करतील. पण मी म्हणतो का होताय motivate? समाजाचा,

संस्कृतीचा, निसर्गाचा नाश करण्यासाठी? भारताचे आदर्श विसरत
आहात आपण ! भारताच्या आदर्शांची जपणूक आपण केली पाहिजे.
मला, आपल्या देशाला, मातृभूमीला तूमची गरज आहे.

येणारा प्रत्येक दिवस

मी माझ्या आयुष्यात येणारे सर्व क्षण जगण्याचा प्रयत्न करतो. येणारा प्रत्येक दिवस आपल्यासाठी नवीन आनंद व शिकवण घेऊन आलेला असतो. तुमचं आणि माझंही भाग्य खूप मोठं आहे. कारण आपणा सर्वांना पुस्तके वाचण्याची आवड आहे आणि म्हणूनच तर आपण आपले मार्ग निवडतो. तरुण मुलांना कधीकधी खूप ताण तणाव निर्माण होतो व ते आळस करायला सुरुवात करतात. आणि जे काम त्यांनी करायला घेतलय ते कितीतरी दिवस पुढे ढकललं जात. ज्यावेळेस तुम्हाला असं होतं त्यावेळेस तुम्ही अवांतर पुस्तके वाचण्यास सुरुवात करा, जंगलात फिरा, भविष्याच्या कल्पना करा, ध्येय आठवा (फक्त आठवण करा), जमिनीवर शांत डोकं ठेवा, सकाळच्या वेळेस स्वतःच्या छातीवर हात ठेवा, असं केल्यास तुम्हाला नक्कीच शांत वाटेल.

तुम्हाला एखादी नवीन गोष्ट करायची जर असेल तर ती गोष्ट तुम्ही का करत आहात त्याची कारणे तुमच्या जवळ असली पाहिजे. कारणं नसलेली कामे "रस्त्यावरून चाललो आहे पण का चाललो आहे? " याप्रमाणे आहे. ज्या ज्या वेळेस तुम्ही स्वतः स्वतःची कामे पूर्ण कराल

ज्यामध्ये तुम्ही ठरवलेल्या ध्येयामध्ये चांगल्या गोष्टी केल्या आहेत व त्या केलेल्या कामासाठी स्वतःचेच आभार माना. तुमचं शरीर तुम्हाला कधीच म्हणत नाही की आता मी तुझ्यासाठी काहीच करू शकणार नाही, नाही म्हणते तुमचं थकलेलं मन ! तुम्ही नेहमी प्रसन्न रहा. तुमच्या आयुष्यातला प्रत्येक दिवस हा आनंदीच असला पाहिजे अशी कामे तुम्ही करा. शरीर सुदृढ तर विचार सुदृढ आणि विचार सुदृढ जर असतील तर तुमचं तेज हे तुमच्या डोळ्यातचं दिसतं.

खरंतर माणसाचे डोळे हे त्याच्या संपूर्ण व्यक्तिमत्त्वालाचं प्रदर्शित करीत असतात.

(Robin sharma : Monk who sold his ferrari "

चे लेखक आणि आंतरराष्ट्रीय सल्लागार)

एक सुंदर सुविचार आहे,

" healthy person takes everything in his life as game

"

यशाची शिखरे जर आपल्याला लवकर गाठायचे असेल आणि प्रसन्न मनाने जर एखादं काम आपल्याला पूर्ण करायचं असेल तर तुम्हाला तुमचं शरीरही निरोगी ठेवणं गरजेचे आहे.

निरोगी शरीर माणसाला कोणतेही काम करण्याचा उत्साह निर्माण करून देण्यात महत्त्वाची भूमिका निभावत असतात.

तुम्ही तुमचं आयुष्य जगत आहात आणि तेही आनंदात ते फक्त या ब्रह्मांडातील अद्भुत शक्तीमुळे म्हणून ब्रह्मांडाचे आभार माना.

एक सुविचार व माझ्या आवडत्या ब्रह्मांडाचे धन्यवाद

" मी ज्यावेळेस तुझे आभार मानतो त्या वेळेस कधीकधी स्वार्थीपणा वाटतो पण तुझं अस्तित्व सर्व विचारांमध्ये आणि वस्तूंमध्ये आहे म्हणून मनात आलेल्या स्वार्थीपणाची भावना जरी मनाला चाटून गेली असली तरी काही वाटत नाही कारण तू माझ्या पाठीशी आहे.

मी ब्रह्मांडातुन बोलतोय.....

Happiness of life

Universes love

मी तुझे आभार मानतो. "

तुमचा प्रत्येक दिवस चांगलाच आहे त्याचे स्वागत आनंदाने करा.

तरुण

मी तरुण आहे. तुम्हाला वाटतं का की तुम्ही तरुण आहात? तरुण असण्यामागची तुमची स्वतःची व्याख्या काय आहे? एक गोष्ट सांगतो, मला तारिख आठवत नाही पण मी ज्यावेळेस बारावी परीक्षा नंतर नीट एक्झाम मध्ये कमी मार्क मिळाल्यामुळे परत एकदा परीक्षा देण्याचा निर्णय घेतला होता. 2018 - 19 साल होतं. माझा मित्र अक्षय हा दर रविवारी स्वाध्यायासाठी जायचा. मी गावातील घेतलेल्या रूमवर अभ्यास करायचो. तो मला रविवारी स्वाध्यायासाठी बोलवायचा आणि मी पण त्याचबरोबर रविवारी जायचो.

पण त्या रविवारी मला तरुण म्हणजे काय? याचा अर्थ कळला होता. गावातील स्वाध्यायाचे भाऊ भास्कर भाऊ व दीपक भाऊ आले होते. पुष्प सुरु झालं. युवान म्हणजे काय? यावर पुष्प होतं. ह्याच पाठामध्ये दीपक भाऊ युवानाचे गुण सांगतांना म्हणाले,

" तारुण्य हे व्यक्तीच्या विचारांवर अवलंबून आहे. माणसाचे विचार तरुण असेल तर तो शरीरानेही तरुणचं असतो. एका वृद्ध माणसाचे विचार बदलत्या पिढीला धरून, समाजहिताचे व योग्य असेल तर ते वृद्ध असूनही तरुण पिढीत गणले जातात. "

असा हा तारुण्याबद्दलचा प्रसंग मला नेहमी आठवतो. तुम्हाला माहित आहे का जेव्हा तुम्ही एखाद्या व्यक्तीला नमस्कार करता किंवा

आदरपूर्वक प्रणाम करतात याचा अर्थ तुम्ही त्यांच्या विचारांशी सहमत आहे व तुम्ही त्यांच्या विचारांना प्रणाम केला आहे. म्हणून माझं सांगण्याच तात्पर्य असे की तुम्ही तुमचे विचार तरुण ठेवा. आणि जेव्हा तुम्ही विचार तरुण ठेवाल तेव्हा भारतात एकही वृद्ध राहणार नाही. राहतील ते फक्त जेष्ठ - तरुण आणि तरुण मुले. खेळ विचारांचा आहे. विचार तरुण असतील तर माणूस तरुण असेल. जन्माला आल्यापासून तर मारायच्या आधीच्या दिवसापर्यंतसुद्धा आपल्या काहीना काहीतरी इच्छा असतात. ह्यामधील कितीतरी इच्छा ह्या स्वतःच्या स्वार्थासाठी असतात व त्या पूर्ण व्हाव्यात यासाठी आपली धडपड व आदळआपट चालू असतो. आणि असं केव्हा होतं माहितीय? जेव्हा आपण आयुष्यभर स्वतःसाठीच जगत आलेलो असतो.

तरुण आणि जेष्ठ विचाराचे लोक दुसऱ्यासाठी जगण्याचा प्रयत्नात असतात. एक लेख माझ्या वाचण्यात आला होता, त्यात लिहिले होते माणसाने स्वतःला म्हातारे नाही तर जेष्ठ बनवावे. जेष्ठ लोक नवीन मुलांच्या विचाराने घेण्याचा प्रयत्न करतात तर म्हातारे लोक हे हड्डी व स्वतःचंच दटावणारे असतात. मरणाची भीती जेष्ठांना नसते तर म्हातारे मारण्याच्या भीतीत जगत असतात आणि स्वार्थी जगणं त्यांच्या अंगवळणी पडलेलं असत. तुम्ही सुद्धा जेष्ठ आहात असं मी समजतो.

मला मोठं व्हायचंय

खूप पैसे, गाडी, बंगला, मान-सन्मान मला मिळावा अशी अपेक्षा तुम्ही जेव्हा काम न करता करता व तुम्ही हे सर्व मिळवतातही तेव्हा तुम्हाला आणखी काही गोष्टी फुकट मध्ये भेटलेल्या असतील - " अहंकार, तिरस्कार, वाईट संगत, दृष्ट आचरण, कुविचार आणि बरंच असं काही.

म्हणून मी विचारतो,

तुम्हाला;

खूप मोठं व्हायचंय?

पैसे कमवायचे आहे?

पण कशासाठी?

खोटं नाव कमावण्यासाठी?

अहंकार निर्माण करण्यासाठी?

जर असं ध्येय असेल तर जगणं निरर्थक आहे. तुम्ही मोठं व्हा पण त्याची पथ्य पाळा.

१. तुम्ही नेहमी दुसऱ्यांचा मिळवलेल्या यशाचा आदर केला पाहिजे.

२. ज्ञानी माणसापुढं झुकलं पाहिजे.

३. एक लक्षात ठेवा तुम्ही जरी पैशाने श्रीमंत असाल पण ज्ञानाची श्रीमंती ही त्या व्यक्तीच्या बोलण्यात, वागण्यात, राहण्यात आणि विचारांमध्ये असते.

४. गरजू लोकांना मदतीचा हात पुढे करा.

५. तुमची श्रीमंती देण्यात दाखवा, कमावण्यात तर सर्वच आपापली श्रीमंती दाखवतात.

६. तुमच्या मोठे होण्याची कारणे तुम्हाला माहित असावीत व ती कारणे हित जोपासणारी असावीत.

निरोगी जीवन

सकाळचा गारवा व ते पांढरेशुभ्र आकाश आणि संध्याकाळचा मावळतीला आलेला सूर्य आणि हे सर्व वातावरण नजरेत घेणारे माझे डोळे, रस्त्यावरून पायपीट करणारे माझे भक्कम पाय, तसेच लेखनीसाठी, माया देण्यासाठी, जेवणासाठी आतुर असलेले सुंदर हात व आपण कितीतरी पुस्तके एकाच जागी साठवून ठेवू शकू असा आपला मेंदू, त्याच प्रकारे ऐकणारे कान, वास घेणारं नाक, खाऊ घालणारे हात, प्रेम करणारं हृदय, श्वास घेणारे फुफ्फुसे, रक्त शुद्ध करणाऱ्या किडन्या.....

आणि बरेच अवयव जे आपल्याला जगण्यासाठी मदत करतात.

जबाबदारी आहे !

कशाची?

या सर्व अवयवांना सुरक्षित निरोगी प्रसन्न ठेवण्याची जबाबदारी तुमची आहे. मग तुमच्या अवयवांना सुदृढ ठेवण्यासाठी तुम्ही काय करता? तुम्हाला माहित आहे का जेव्हा एखादी गोष्ट जास्त दिवस एकाच ठिकाणी राहिल्यास व तिचा कामात उपयोग न केल्यास ती गोष्ट

कामाची राहत नाही किंवा खराब होत जाते. थोडक्यात मला सांगायचे की तुम्ही तुमच्या शरीराची काळजी घ्या, शरीराला कामात थकवा, शरीराला कामात ठेवा आणि नैसर्गिक आनंदसुद्धा शरीराला द्या. मोकळ्या वातावरणात मन प्रसन्न होतं कारण सारा गंज मनावरच चढलेला असतो.

तुम्ही कशी घ्याल तुमची स्वतःची काळजी?

- १ . रोज पाच वाजता उठणे.
2. योगासने करणे.
3. ध्यान करणे.
3. स्वतःच्या डोळ्यांनी निसर्गाची हिरव्या वातावरणाची सफर करणे आणि नाकासाठी फुलांचा सुगंध घेणे.
4. झाडे लावून निसर्गाला मदत करणे व स्वतःच्या मनाला प्रसन्न करवून घेणे.
5. मातीने अंघोळ करणे.
6. शेतात राबणे.
7. चांगल्या लोकांत राहणे.
8. पुस्तक वाचणे.

9. स्वतःचं अंथरून स्वतःच वेळेत उचलणे.
11. कधीतरी दिव्याच्या उजेडात अभ्यास करणे.
12. किर्तन - भजन करणे.
13. आयुर्वेदाचा वापर जीवनात करणे.
14. वृद्ध माणसांची मदत करणे.
15. भारतीय खेळ अर्थात गावाकडचे खेळ खेळणे.
16. वेळेवर जेवण करणे.

गरजेचे व शरीराला पचेल अशाच गोष्टी खाणे अर्थात पौष्टिक आहार घेणे. मी काय करायचं ते सांगितलं पण काय नाही करायचं ते तुम्ही बघा. तुम्ही म्हणाल यामध्ये बऱ्याच गोष्टी आहेत ज्याचा आरोग्याची काळजी घेण्याशी काहीच संबंध नाही पण मी म्हणतो संबंध आहे तुम्ही या गोष्टी करून तर बघा. मी तर करतोय तुम्ही पण सुरुवात करा.

पुस्तके माणसाला लवकर शिकवतात

तुम्ही तुमच्या रोजच्या जीवनात अनुभवांतून नवनवीन गोष्टी शिकतात पण पुस्तके तुम्हाला घटना घडायच्या आधीच घटनेचं ज्ञान करून देतात. मला काय म्हणायचंय हे तुम्हाला कदाचित कळलं असेल.

उदाहरणार्थ :

मी जर एखादे पुस्तक वाचतोय, " ही श्री'ची इच्छा " लेखक डॉ.श्री ठाणेदार. या पुस्तकामध्ये फारसा हुशार नसलेला किंवा कधी काही करण्याचा प्रयत्नही न केलेला मुलगा जेव्हा जबाबदारी घेण्यास सुरुवात करतो व अभ्यासात सतत कष्ट करत अव्वल दर्जाचा बिझनेसमन होतो आणि अमेरिकेत " केमेरो " सारख्या 10 कंपन्यांचा मालक होतो. मग ज्या वेळेस तुम्ही अशी पुस्तके वाचतात तेव्हा त्या व्यक्तीच्या त्याच्या जीवनात आलेल्या अडचणी तुम्हाला आधीच कळलेल्या असतात आणि कठीण प्रसंगातही त्या व्यक्तीने जे यश मिळवलेलं आहे त्या यशाने तुम्ही प्रभावित होता व तुमच्यात कमालीची इच्छा जागृत होते. म्हणून मी म्हणतो पुस्तके माणसाला लवकरच शिकवतात आणि आपणही अशा पद्धतीने नवीन पुस्तके वाचा आणि शिका.

आदर्श एकत्र करा आणि तुम्हीसुद्धा एक आदर्श बना.

मला काही गोष्टी तुम्हाला सांगायच्या आहेत.

आदर्श म्हणजे काय?

आदर्श म्हणजे अशा व्यक्ती ज्यांच्या विचारांशी तुम्ही सहमत असून तुम्ही ते विचार अंगिकारण्याचा प्रयत्न करत आहात.

डॉक्टर सुधीर देवरे म्हणतात (विद्यावाचस्पती. एम. ए. पीएचडी. सातारा, नाशिक)

" आपले आदर्श काल्पनिक नको ते व्यावहारिक असायला हवेत. कोणताही मनुष्य घडवायला फक्त एकच अनुभव किंवा एकच आदर्श कामास येतो असे नाही. जिथून कुठून आदर्श घेता येईल तिथून आदर्श घेत पुढे जाता आलं पाहिजे. म्हणून अनेक थोर व्यक्तींच्या आदर्शस्थानीय व्यक्ती कधीच एकच एक नसते.

जर मी माझ्याबद्दल सांगायचं झालं तर महाविद्यालयीन जीवनात (college of agriculture biotechnology, loni : सध्या शिकत आहे) मी विद्यार्थ्यांमध्ये माझे सीनियर सौरभ केदार सर यांना आदर्श मानतो. शालेय जीवनात काही शिक्षक होते ते माझ्या आदर्श स्थानी

होते. आणि जिथे शिकतो आहे (college of agriculture biotechnology, Ioni.) तेथील व्यक्ती सुद्धा प्रेमळ आहे (प्रा. स्वरांजली गाढे - शिक्षिका, नलगे सर, सावंत सर, केदारी सर, दशपुते सर, चंद्रे सर आणि घोरपडे सर). विश्वाचा एक नियम आहे " तुम्हाला जे पाहिजे आहेत तेच विश्वाकडे मागा, त्याचाच विचार करा ". मी ह्याच विचाराने आणि नियमाने जगतो. आणि आदर्शांचं एक वैशिष्ट्य आहे, ते म्हणजे ज्या व्यक्तीकडून तुम्ही ज्या क्षेत्राशी निगडित चांगले विचार घेता किंवा त्यांच्या सारखे पावले उचलायला सुरवात करतात त्यामध्ये आदर्श व्यक्ती तुम्हाला नक्कीच मार्गदर्शन करते. जर असं होतं नसेल तर आपले आदर्श स्वार्थी समजावे असं मला वाटतं.

अर्थात अशा प्रकारे तुम्ही सर्वांचे चांगले विचार आत्मसात केले पाहिजे. कारण तुम्हीसुद्धा कोणाचे तरी आदर्श झाले पाहिजेत. इतिहासामध्ये घडलेल्या प्रत्येक महान राजांचं कोणीतरी आदर्शस्थान होतं.

माझे काही आठवणीतले क्षण आणि ते कठीण प्रसंग

कसं वाटतं जेव्हा तुमचं अस्तित्व हे तुमच्यापुरतंच मर्यादित असतं? कधी विचार केला आहे का कि मनाला काय होत असेल? मी थोडं तुम्हाला मधे जाऊन सांगतो. मी माझ्या जीवनात आजही बरेच प्रसंग अनुभवतोय व जगतोय पण त्यावेळीस जे प्रसंग माझ्या मनाला प्रत्यक्ष स्पर्श करून गेले ते मला सांगायचे आहे. आणि मी जो कठीण प्रसंग किंवा मला कुठेतरी कोणीतरी जवळ करावं यासाठी केलेली मर्यादित वेळेपर्यंतची हालचाल थोडक्यात मी सांगणार आहे.

मी व माझे मित्र गावात नेहमी भटकायचो आणि त्या भटकण्यात आनंद वाटायचा. अभ्यासाकडे जास्त लक्ष नसायचं. अशी परिस्थिती ही आठवी ते नववी दरम्यान होती. आणि आठवी मागील सांगायचं झालं तर काही समजतच नव्हतं. नुसती भटकंती म्हणा कि. आम्ही सर्व new english school, vadangali ह्या विद्यालयात शिकत होतो. कधी जास्त पुस्तकाची ओढ वाटली नाही. पण थोडाफार अभ्यास करायचो. एक सवय अशी कि प्रणव, मी आम्ही नेहमी बागुल सर चव्हाण सर यांच्यासोबत मनमोकळे पणाने बोलायचो. यांच्या तासाला येत नसलं तरी खूप लक्ष देतोय असं दाखवायचं जसं कि सर्व वर्गात

आम्हीच हुशार. सर पण आम्हाला हुशार मुलं म्हणून कामं सांगायचे आणि आम्हीही ते करायचो. झालं असं कि आम्ही स्वतःला खरंच हुशार समजायला लागलो. अभ्यास आणखी कमी झाला. आणि दुसरीकडे चव्हाण सर आणि बागुल सर आमच्याकडून शालेयव्यतिरिक्त गोष्टी करून घेत होते. ते नेहमी आम्हाला विज्ञान प्रदर्शनाला घेऊन जायचे आणि आम्ही प्रदर्शनासाठी मॉडेल बनवण्यासाठी नेहमी प्रयोगशाळेत राहायचो. ह्या गीर्षींचा फायदा नक्की होतो. अशातच आम्ही वर्ग सोडून शाळेच्या कॉम्प्युटर हॉल मध्ये याद्या type करायला बसायचो. मुद्दाम शाळेच्या परिसरात भटकंती ! पण दहावीचा काळ जवळ येत होता आणि विद्यालयातील सर्वात कडक शिक्षक, कडवे सर यांनी ताकीद दिली कि जर कॉम्प्युटर हॉल मध्ये दिसला तर लाताने मारील. मी कॉम्प्युटर हॉल मध्ये जाणंच सोडलं. कडवे सर पाथरे येथे राहतात सध्या ते घ्याने तालुका सटाणा या विद्यालयात मुख्याध्यापकपदी कार्यरत आहेत. ज्ञान देण्यात आणि दम देण्यात कधी हात मागे घेतला नाही म्हणून आजही ते हृदयात आहेत. आणि ह्याच काळात उकाडे सर आले होते. उकाडे सर हे सिन्नर येथील उकाडे मळ्यात राहत होते. त्यांनी मला बऱ्याच अध्यात्मिक गोष्टी सांगितल्या आणि मला खूप छान वाटू लागलं. अभ्यासात गोडी निर्माण होत गेली. बऱ्याच वेळेस उकाडे सरांनी घरी बोलावून मार्गदर्शन केलं. दहावीला खूप अभ्यास करायला सुरवात केली. कधीकधी वेळेचं भान राहत नव्हतं. मी सर्व मित्रांशी संबंध सोडून दिले.

मी हुशार मुलांमध्ये राहायला लागलो. जेवणाच्या सुट्टीत त्यांच्याबरोबरच बसायचो. घरी आल्याआल्या दप्तर ठेवून लगेच अभ्यासाला बसायचो. मी दहावीला रायते सरांच्या संकल्प classes येथे गणित व विज्ञान चा क्लास लावला होता. शाळेचे मुख्याध्यापक माननीय रत्नाकर सर हे आमच्या वेळेस होते. नंतर त्यांना कळायला लागलं कि हा मुलगा अभ्यास करतो. मग ते हुशार मुलांना बोलावलं तर मलाही बोलवायचे. मला खूप अभिमान व्हायचा. असंच करत दहावीची परीक्षा दिली. निकाल लागला तर माझा ब्यान्व गुण मिळवून पहिला नंबर आला होता. पण कधी अहंकार वाटू दिला नाही कारण कडवे सर आणि उकाडे सर हे नेहमी सोबत होते. शाळेच्या सांस्कृतिक कार्यक्रमात भावसार सर आणि डोकबाने सर यांनी नेहमी पुढे आणलं म्हणून त्यांचा माझ्या आत्तापर्यंतच्या प्रवासात खूप महत्व आहे. नंतर अकरावीला ssgm कॉलेज कोपरगाव येथे ऍडमिशन घेतलं. इथला प्रवास व मी जगलेलं जीवन जितकं आनंद देणार होतं तितकं त्रासदायकही ठरलं. कारण मला मुलांमध्ये राहण्याची सवय राहिली नव्हती. म्हणून येथील मुले अभ्यासात व्यत्यय आणायची, त्रास घायची. पण येथील शिक्षक मात्र काळजी घेणारे होते. Biology डिपार्टमेंट चे : पुंड सर, आरोटे सर, नरोडे सर सोनवणे सर यांनी नेहमी मार्गदर्शन केलं. Physics डिपार्टमेंटचे : कोल्हे सर, पाठक मॅडम, सोनवणे सर, दातीर सर, पोद्दार मॅडम यांनीसुद्धा खूप मदत केली. कोल्हे सरांबद्दल मला खूप काही बोलावंसं वाटतं पण काही प्रसंग सांगतो.

कोल्हे सर physics विषय शिकवताना एकदम classic बोलायचे. त्यांचा रुबाब मनात बसला होता. आजपर्यंतच्या प्रवासात ह्यांचं physicsचं शिकवणं मला खूप आवडलं. सरांनी मला व्यक्तिकरित्या खूप मार्गदर्शन केलं. मी physics च्या नोट्स काढायचो व त्यांना दाखवायचो. त्यांची शिकवण्याची पद्धत म्हणजे ते पुस्तकातील प्रत्येक गोष्ट short करायचे आणि derivation च्या फॉर्म मध्ये आणायचे.

Chemistry डिपार्टमेंटचे : अनाप सर, जाधव सर, शिंदे सर, हे सुद्धा खूप जीव लावायचे. पुस्तकांसाठी जर पैशांची गरज पडली तर अनाप सर नेहमी मदत करायचे. Math डिपार्टमेंटचे : मोरे सर, तवले सर, गोडगे मॅडम यांनी सुद्धा खूप आधार हॉस्टेल ला असताना दिला.

मी अकरावी आणि बारावीला कोपरगाव येथील इंद्राणी hostel वर राहिलो तेथील रेक्टर माननीय श्री भाकरे सर. सर hostel असताना खूप जीव लावायचे. कधी बाहेर जायचं असल्यास फिरायला घेऊन जायचे. मी, अनिकेत खुळे, कुणाल गारे आणि शुभम सोनवणे असे आम्ही चार जन नेहमी सरांच्या सानिध्यात राहिलो त्यामुळे कधीच कशाची अडचण भासली नाही. पैशाची अडचण तर कधीच जाणवली नाही.

आज मी college of agricultural biotechnology, loni येथे आहे. इथला प्रसंग सांगण्याजोगा आहे. मी जेव्हा लेणीत कॉलेज सुरु होण्याच्या पहिल्यादिवशी आलो तेव्हा पाहिलं lecture केलं.

पूर्ण दिवस काही झला नाही college. पण नंतर राहण्याचा प्रश्न होता. कारण मी समाज कल्याण hostel येथे फॉर्म भरला होता. नंबर लागण्याचे chances कमी होते. तेथील लोक म्हणत होते कि तू एक वर्ष गॅप घेतला आहे. मग मी कडवे सरांकडे ही समस्या मांडली. सरांनी मला त्यांच्या एका विद्यार्थ्याचा अर्थात सुभाष खड यांचा फोन नंबर दिला, ते समाज कल्याण नाशिक येथे कार्यरत आहेत. त्यांच्यामुळे मी येथील hostel ला प्रवेश मिळवू शकलो. पण जोपर्यंत hostel ची list लागत नव्हती तोपर्यंत मी लोणीमध्ये पाच दिवसांसाठी पाचशे रुपये अशा पद्धतीने एका जिन्याखाली ज्या प्रकारे छोटी रूम असते तिथे राहू लागलो.

माझ्या आयुष्यात ह्या शिक्षकांचं खूप महत्व आहे. ते माझ्या मरेपर्यंत स्मरणात राहतील.

संग जया जैसा रंग तया तैसा. अशा प्रकारे चांगल्या शिक्षकांची साथ भेटत गेली आणि जीवन सोपं होतं गेलं. आजही माझा प्रवास चालू आहे.....

मी केलेला प्रवास

विज्ञान प्रदर्शन नाशिक (2014)

माझ्या आयुष्यातलं पहिलं प्रदर्शन. चव्हाण सर, मी आणि अविष्कार शेलार आम्ही हिंदी कॉलेज सिडको, नाशिक येथे air scrubber machine प्रदर्शनात घेऊन गेलो होतो.

विज्ञान प्रदर्शन सिन्नर (2015)

भोकनी येथील माध्यमिक विद्यालयात air water cooler प्रदर्शनात घेऊन गेलो होतो. आमच्या शाळेतील कलकत्ते सर यांनी व्यवसायिक मार्गदर्शनाचा कॅम्प लावला होता. तो दिवस खूप आनंद देणारा होता.

विज्ञान प्रदर्शन bramha valley (2015)

येथे सुद्धा air water cooler घेऊन गेलो होतो. हे कॉलेज डोंगरात अंजनेरी, नाशिक येथे आहे. कॉलेजमधील शिस्त, निसर्ग आणि डोंगरांनी कॉलेजला कुशीत घेतलेलं दृश्य मनाला प्रसन्न करणारं आहे. तेथे आम्हाला बक्षीस मिळाले नाही, पण मिळाले नाही याचाच खूप आनंद मला वाटला.

विज्ञान प्रदर्शन एकलहरे, ओढा, नाशिक (2015)

नाशिकमध्ये matoshri polytechnic college येथे air scrubber घेऊन प्रदर्शनास गेलो होतो. येथेसुद्धा खूप आनंद झाला होता. खूप गर्दी होती आणि आम्ही नेलेल्या air scrubber साठी जेव्हा NaOH चं solution बनवायचो तेव्हा खूप मज्जा वाटायची.

बक्षीस वितरणाच्या वेळी जेव्हा मी त्या हॉलमध्ये बसलो तेव्हा मला मोठा झाल्याचा भास झाला होता. रस्त्याने येतांना एका द्राक्षाच्या बागेतील द्राक्षे तोडण्याचा प्रयत्न केला पण बागुल सरांनी आम्हाला चांगलाच दम दाखवला.

विज्ञान प्रदर्शन येवला (2016)

S.N.D College येवला येथे चव्हाण सर, मी आणि अविष्कार शेलार आम्ही तिघे होतो. मी " सोलर वॉटर हीटर " बनवलं होतं व अविष्कार ने डाळींबापासून वेगवेगळी औषधं तयार केली होती. चव्हाण सरांनी आमच्यासाठी खूप कष्ट घेतले. आजही ते मदतीचा हात पुढे करतात. विद्यालयीन जीवनात आर्थिक बाजू सावरली आहे त्यांनी. S.N.D कॉलेजमध्ये तीन दिवस आम्ही राहिलो. तेथे खूप शिक्षक आले होते. ज्यावेळेस सकाळी उठलो तेव्हा होस्टेलच्या मागे सर्वांसाठी सार्वजनिक स्नानगृह तयार होतं. तिथे एक वृद्ध सर होते. ते अंधोळीला बसले तेव्हा मी डायरेक्ट अंगावर पाणी घेतलं तेव्हा ते म्हणाले " ओम " चा उच्चार करून डोक्यावर पाणी घ्यायचं असतं. आणि मी अजूनसुद्धा तसेच करतो आहे.

विज्ञान प्रदर्शन नागपूर (2016)

जेव्हा S.N.D कॉलेज येथे बक्षीस भेटले तेव्हा आमची निवड राज्यस्तरीय विज्ञान प्रदर्शनासाठी झाली होती. हे विज्ञान प्रदर्शन नागपूर येथील इंजिनिअरिंग कॉलेज येथे होतं. तिथे त्यांनी आमच्या राहण्याची सोय एका हॉलमध्ये केली होती आणि जेवणासाठी आम्हाला कॉलेजच्या कॅन्टीनमध्ये जेवण होतं. तेथील स्वयंपाक करणाऱ्या माणसांचा स्वयंपाक बघून खूप आनंद झाला होता. सानप सर माझे guide होते व चव्हाण सर हे अविष्कार शेलार चे guide होते. नागपूरचं विज्ञान प्रदर्शन हे शेवटचं होतं. कारण नंतर मी college बदललं होतं. दहावीनंतर मी अकरावीसाठी S.S.G.M कॉलेजला admission घेतलं होतं. तेथेही खूप प्रेम करणारे शिक्षक भेटले. जसे पुंड सर, कोल्हे सर, जाधव सर, पाठक मॅडम, काळे सर, शिंदे सर, नरोडे सर, आरोटे सर, मोरे सर, अनाप सर.

नागपूरचा क्षण अविस्मरणीय, कमालीचा आणि जीवनाला कलाटणी देणारा क्षण होता. चव्हाण सर, सानप सर, मी, अविष्कार तसेच सिन्नर येथील दोन शिक्षिका व त्यांचे दोन विद्यार्थी आणि एक ड्राईव्हर असे सगळे travelar मध्ये हा प्रवास होता. नागपूरला जातांनी बऱ्याच ठिकाणी थांबलो. म्हसोबाच्या मंदिरामध्ये दर्शन घेतलं. त्याचप्रकारे बऱ्याच ठिकाणी गेलो आणि आम्ही फिरलो होतो. शेगाव येथील मंदिरात प्रसन्नता व वातावरण मनाला खूप छान वाटलं.

दीक्षाभूमी येथील बौद्ध भिक्षुक यांनी सांगितलेला महान विचार पुढच्या जीवनाला कलाटणी देणारा ठरला. मी त्यांना विचारले होते कि मला खूप मोठे व्हायचे आहे, मला सम्राट अशोकांसारखे विचार मनात रुजवायचे आहे पण मनात वाईट विचार येतात त्यासाठी काय करावं? तेव्हा त्यांनी सांगितलं ;

" आपल्याकडे 80 टक्के विचार हे जर वाईट असले आणि 20 टक्के विचार हे चांगले असले तर 20 टक्के चांगल्या विचारांमध्ये 80 टक्के वाईट विचारांना हरवण्याची ताकद असते. तुम्ही फक्त चांगल्या लोकांमध्ये रहा. "

काही शिक्षकांचं माझ्या जीवनात असणार महत्वाचं स्थान

कडवे सरांनी शालेय जीवनात असतांना जे वयक्तिक प्रश्न पडायचे त्या सर्व प्रश्नांची वेळेत उत्तर देण्याची भूमिका पार पाडली आहे. आजही प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर देऊन समाधान करतात. एका शिक्षकाची भूमिका कशी पार पडायची असते आणि शिक्षक व विद्यार्थ्यांचं नातं कसं ठेवावं याचं उत्तम उदाहरण ते आहेत. संपूर्ण विद्यालयातील मुलांना त्यांची भीती वाटत.ते कठोर आहे पण प्रेमही तितकंच करतात.

उकाडे सर यांनी अध्यात्मिक क्षेत्रात मोलाचं मार्गदर्शन केलं. पाठीवर नेहमी हात ठेवून काम करण्यास प्रोत्साहन दिलं. दहावीच्या परीक्षेच्या वेळी भरपूर खबरदारी घ्यायला लावली होती.

ते एक उत्कृष्ट शिक्षक होते.....

ते एक आदर्श होते.....

आज ते नाहीयेत.... पण काहीतरी देऊन गेले.

त्यानंतर माझ्या स्वतःच्या वैयक्तिक जीवनात मला मदत करणारे खुप शिक्षक होते, जसे चव्हाण सर, कलकत्ते सर, भावसार सर.

स्काऊट राज्य पुरस्कार (निफाड)

कडाक्याची थंडी होती. चार - पाच दिवसांसाठी आम्ही स्काऊटच्या कॅम्पसाठी गेलो होतो. तंबू उभारण्याची कला व निसर्गात राहण्याचा अनुभव मनाला नैसर्गिक सुख प्रदान करतो. येथे निफाडच्या महाविद्यालयातील प्राचार्य रसाळ सर यांचं भाषण मन देऊन ऐकण्यासारखं झालं होतं. आजकालची काही मुलं स्वतःसाठी वस्तू खरेदी करण्यासाठी घरच्यांना खुप त्रासावुन सोडतात आणि धमक्यासुद्धा देतात याचं एक उदाहरण त्यांनी दिलं होतं. येथे आमच्याबरोबर कलकत्ते सर (स्काऊट मास्टर अँड बेस्ट इंग्लिश टीचर) होते.

स्काऊट अँड गाईड जिल्हा मेळावा (2015)

ओझर येथील मोहाडी गावामध्ये डोंगराळ भागात हा मेळावा भरला होता. सर्व विद्यालयातील स्काऊट अँड गाईड आलेले होते.

आम्ही येथे बांबूच्या लाकडांपासून तंबूभोवतो कंपाऊंड बांधणे, सोफा, खुर्च्या, स्टूल, हे सर्व बनवायचं आम्ही शिकलो. स्वतः स्वयंपाकसुद्धा केला. येथे आमच्याबरोबर खेताडे सर आले होते.

स्काऊट गाईड राष्ट्रपती पुरस्कार, रामबाग भोर पुणे.

मला येथील वातावरण, निसर्ग आणि स्काऊट गाईड ऑफिसची ती इमारत खुप आवडली. पहाटे पाच वाजता स्काऊट मास्टर बुचुडे सर तंबूभोवती गोल फिरून " रघुपति राघव राजाराम पतित पावन सीताराम " हे भजन सर्वांकडून म्हणवून घ्यायचे. जेवण वेळेवर मिळायचं आणि जेवण उत्कृष्ट होतं.

अशा बऱ्याच आठवणी आहे पण थांबतो. ह्या आठवणी सांगायचं कारण म्हणजे, तुम्हाला सुद्धा तुमच्या जीवनात घडलेल्या आठवणींना उजाळा मिळेल व तुम्ही प्रसन्न व्हाल.

स्वतःसाठी सुंदर विचार

जीवनात घडणाऱ्या सर्व गोष्टी चांगल्या असतात. माझ्या जीवनात घडणाऱ्या सर्वच गोष्टी चांगल्याच आहेत व असतात. आजचा दिवस खूप आनंददायक व रहस्यमधला धाडसी प्रवृत्तीचा असेल असं मी नेहमी म्हणतो.

माणूस आशेवर जगतो आणि त्याला शेवटी किंवा काही वेळानंतर आनंदाचे संकेत भेटतातच. आशा सोडू नका नेहमी काहीतरी नवीन करण्याचा शोधात राहा. मनात रहस्यमय शक्ती संचारते आहे त्याच्याकडे लक्ष ठेवून बघा. खूप काही या ब्रह्मांडामध्ये रहस्यमय आहे पण थोडी तुम्हाला प्रतीक्षा करावी लागणार आहे. काही अडचण आल्यानंतर तुम्ही तुमच्या आजूबाजूला असलेल्या चांगल्या शक्तींकडून मदत मागू शकता. देव आपल्यासाठी, आपल्याला घडवण्यासाठी कार्यरत असतोच यात काही शंका नाही. विश्वास ठेवा. तुम्ही जिथे जाल तिथे चांगलंच होईल हा विश्वास मनाशी बाळगताना तो खराच होईल हा विश्वास ठेवा आणि इतिहास साक्ष आहे की हा विश्वास यशस्वी झाला आहे. मला येणाऱ्या काळातील यश बघायचं आहे, उत्साहपूर्ण वातावरण बघायचं आहे. माझ्यावर सर्व शिक्षक

त्यांच्या प्राणापेक्षाही जास्त प्रेम करतील असा माझा विश्वास आहे. रोज नवीन काहीतरी करावे असं वाटतं, खुप लिहावंसं वाटतं पण हे सर्व करत असताना भूतकाळात झालेल्या चुकीच्या घटनांची भविष्यात होणारी हानी, चिंता सतावते. पण ही तेव्हाच सतावते जेव्हा आपण दुसऱ्यांबद्दल विचार करतो. आणि दुसऱ्यांबरोबर तुलना करायला बघतो. हे जग, ब्रह्मांड खुप रहस्यमयी आहे. इथे आत्म्याने उच्चारलेला संदेश इच्छित स्थळी पोहचतो. वेळेत सर्व कामे पूर्ण होतील पण येणाऱ्या काळासाठी वेळेचे नियोजनही तितकंच महत्वाचं आहे. आणि कोणतीही गोष्ट करावी तर ती दुसऱ्यांना दाखवण्यासाठी नव्हे तर स्वतःला परिपक्व बनवण्यासाठी करावी. भविष्यात येणाऱ्या संभाव्य धोक्यांना जाना पण चिंता करू नका आणि आपल्या गुरूंवर नेहमी निष्ठा ठेवा. नियतिला तुमची काळजी आहे. स्वतःला भविष्यातले वेगळं काहीतरी समजा जे परमोच्च आहे ज्याने सर्व समाजाचं कल्याण होईल. पण त्यासाठी वर्तमानात जगा आणि मान अपमान सहन करण्याची ताकद ठेवा. कधी कधी एकटे राहण्याची सवय स्वतःला पाडून घ्या. प्रचंड पुस्तके वाचा, आई-वडिलांवर आणि बंधू-भगिनींना प्रचंड प्रेम करा, भावनेत निर्णय घेऊ नका, वेळेत सर्व गोष्टी करण्याची सवय लावा. समस्या ह्या चिंता करून सुटत नसतात.

जर एखादी गोष्ट भेटत नसेल असं वाटत असेल तर आत्मा काय म्हणतो आहे, बुद्धी काय म्हणते आहे, यावर विश्वास ठेवा. परमेश्वरावर विश्वास आणि आपल्या गुरूंवर विश्वास ठेवा व घाबरू नका. तुम्ही

नक्कीच काहीतरी नवीन कराल जे खूप उत्तम असेल, कमालीचं भवितव्य असेल, ज्यात आनंद असेल. आणि जो त्रास तुम्हाला तुमच्या वाटेत येईल त्याला पुढे जाण्याचं प्रतीक माना. येत्या काळात खूप काही कमालीच्या गोष्टी तुम्हाला भेटतील, खूप काही उत्साहवर्धक संदेश भेटतील. स्वतःला घडविण्यात वेळ घाला. नियती तुमच्या हालचालींवर अशा ठेवून आहे. जिथे कुठे जाशील तिथे गुरूवर श्रद्धा, निष्ठा, विश्वास ठेवून काम कर आणि देवाला नेहमी स्वतःच्या बरोबर आहे असं समज. कारण सर्व ठीक होतं पण त्यासाठी नियतिने ठरवून दिलेल्या घटनांना सामोरं जावं लागतं. जोपर्यंत ध्यान करत नाही तोपर्यंत विचार ध्यानाने होणार नाही आणि भविष्यातील चिंता नेहमी सतावत राहतील. स्वतःला सिद्ध करण्याचं काम नियती तुमच्याकडून वेळोवेळी करून घेईल, त्याबाबतीत तू चिंता किंवा विचार करू नकोस. जीवनात आलेल्या समस्या ह्या समस्या नाही तर उत्तर शोधण्यासाठी बनून आलेले प्रश्न आहेत. नियती यशामध्ये अडथळा नसते.

असं जगणं कमालीचं आणि शांततेचं

सध्याच्या परिस्थितीमध्ये सगळीकडे वातावरण भकास आहे. भांडणे, मारामाच्या, गोंगाट, वर्दळ, इमारती निसर्गाचा न्हास, नास्तिक लोक आणि बरच काही पण हे सगळं सोडून सुंदर जीवन अस्तित्वात आहेत ते खालील प्रमाणे :

जंगलात झोपडी बांधून राहणे.

शेणाने झोपडी सारवणे जेणेकरून वातावरण गार राहिल आणि झोपडीभोवती हवा खेळती राहिल.

तुमच्या अंगणात झाडे लावा. झोपडीभोवती बांबूचे कुंपण तयार करा. कुंपणाभोवती झाडे लावा.

झाडांचे प्रकार

१. औषधी झाडांसाठी वेगळा विभाग.
२. फुलझाडांसाठी वेगळा विभाग.
३. सुगंधित झाडे, उंच झाडे, शुभकारक झाडे, इत्यादी.

तुमच्या अंगणात लिंबाचे झाड लावा. हे झाड गारव्यासाठी चांगलं आहे. भगवान विष्णूचा वास ह्या ठिकाणी असतो. खूप मोठे झाल्यावर तुम्ही त्यावर झोका बांधू शकतात, खेळू शकतात, आराम करू शकतात.

बांबू पासून बनलेल्या खुर्च्या आपल्या घराला शोभा देतील.

जंगलातील आयुर्वेदिक वनस्पतींची माहिती तुम्हाला असू द्या.

तुमच्या घरापुढे अंगण शेणाने सारवलेले असले पाहिजे.

तुम्ही तुमच्या पत्नीवर खूप प्रेम केलं पाहिजे.

तुम्ही तुमच्या आई वडिलांना सांभाळले पाहिजे. आई-वडील हे देवाचे अवतार असतात, तुम्ही त्यांच्याकडे नेहमी हट्ट करत असतात म्हणून त्यांच्या म्हातारपणात तुम्ही त्यांचे हट्ट पूर्ण केले पाहिजेत. साने गुरूजी म्हणतात जगाचं अंतिम सत्य प्रेम आहे.

निसर्गरम्य वातावरणात पुस्तके वाचा.

निसर्गावर प्रेम करा.

हिंदू धर्माचा आपणास अभिमान असला पाहिजे.

भारतीय चिकित्सा पद्धती आयुर्वेदाचा अभ्यास करा व त्या वरील पुस्तके वाचा.

भारताचा इतिहास वाचा.

पूर्वजांच्या जुन्या गोष्टींमागील विज्ञान समजून घेऊन त्या गोष्टींचा अवलंब करा.

पूर्वजांचा आदर करा.

रामायण, महाभारत हे ग्रंथ वाचा. ज्ञानेश्वरी, श्रीमद्भगवद्गीता वाचा.

स्वामी विवेकानंदांचे चरित्र वाचा.

१. योद्धा संन्यासी

२. विवेकानंद की आत्मकथा

३. त्यांची आणखी काही पुस्तके.

जगाला शांतीचा संदेश द्या.

चांगल्या व धर्माला अनुसरून असलेल्या गोष्टींचा लोकांमध्ये प्रचार प्रसार करा.

नेहमी सत्य बोला. सत्य माणसाला खूप मोठं बनवतं.

आपल्या कुटुंबाचे रक्षण करा.

आपल्या मातेची पित्याची ,भावाचे ,बहिणीचे रक्षण करा.

घरातील स्त्रीचा आदर करा, घरातील स्त्री ही माता लक्ष्मी स्वरूप असते.

हिंदू धर्मातील देवी देवतांची पूजा करा, हवन यज्ञ करा, माता सरस्वतीची पूजा नियमित करा, धर्माची स्थापना करा.

सर्वांची मदत करा.

तुम्ही ज्या युगात (कलयुग) आहात तिथे खूप त्रास होईल जेव्हा तुम्ही चांगल्या गोष्टींचा प्रचार कराल. पण तुम्ही लढा आणि जिंका.

तुमचा रुबाब राजाप्रमाणे असावा पण इतरांची सेवा राजाच करतो हे विसरू नये.

जगातील भाषा : जगात भरपूर भाषा आहेत पण त्यापैकी संस्कृत सर्वात चांगली भाषा आहे म्हणून संस्कृत भाषा शिका. संस्कृत भाषा ही भारतात उगम पावलेली आहे. मराठी ही महाराष्ट्राची मातृभाषा आहे, मातृभाषा म्हणजे जन्मल्यापासून तर मोठे

होईपर्यंत तुम्ही ज्या भाषेत ज्ञान मिळवलं ती भाषा.

आचार्य चाणक्य यांचं चरित्र वाचा. चाणक्य नीती हा त्यांचा ग्रंथ आहे त्यात त्यांनी अर्थशास्त्र आणि राजनीतीवर भाष्य केलं आहे.

सकाळी उठल्यावर रोज झाडांना पाणी घाला आणि झाडांवर प्रेम करा.

स्वतःच्या शरीराची काळजी घ्या. तरच तुमचे विचार चांगले मजबूत राहतील आणि तुम्ही तुमच्या कुटुंबाचीही काळजी करू शकाल.

एखाद्या व्यक्तीने जर तुम्हाला मदत केली असेल तर त्या व्यक्तीला विसरू नका.

माणसे ओळखायला शिका.

१. प्रेमळ माणसे
२. आघात करणारी माणसे
३. आपली माणसे
४. मदत करणारी माणसे.

तुमच्या झोपडीत ग्रंथालय तयार करा. ग्रंथालयाची रूपरेषा खालीलप्रमाणे :

धार्मिक पुस्तके, रहस्यमय पुस्तके, आत्मचरित्र, जीवनाला एक प्रकारे प्रेरणा देणाऱ्या काही लोकांच्या कथा, ऐतिहासिक कथा, कल्पनिक कथा, मनोरंजक कथा, धाडसी कथा, प्रेम कथा, निसर्गाची सफर ज्यामध्ये नमूद केलेली आहे अशी पुस्तके, जुन्या गोष्टींचा उल्लेख ज्या पुस्तकांमध्ये आहे अशी पुस्तके, ब्रह्मांडातील विज्ञान आणि बरेच प्रकार.

मी वाचलेल्या पुस्तकांची नावे व निवडक पुस्तकांची वर्णने

काळेपाणी (विनायक दामोदर सावरकर)

मृत्यूचा वास

ययाती (वि स खांडेकर)

कोल्हाट्याचं पोर (किशोर शांताबाई काळे)

वानप्रस्थ (सौरभ चौगुले)

माती आणि कागदू (अप्पासाहेब खोत)

प्रज्वलित मने (डॉ.एपीजे अब्दुल कलाम)

श्यामची आई (साने गुरुजी)

चाणक्य नीती

ही श्री'ची इच्छा (डॉ. श्री ठाणेदार)

मीच घडवणार माझे आयुष्य (जयप्रकाश झेंडे)

श्रीमंत होण्याचे नियम (रिचर्ड टेम्पलर)

तुफान (बाबा कदम)

देशमुख गढी (अनंत तिबिले)

फाईव्ह पॉइंट समवन (चेतन भगत)

ध्यास उत्तुंग हिमशिखरांचा (आनंद बनसोडे)

योद्धा संन्यासी

एका पेक्षा एक (संजय नाईक)

प्रकाशवाटा (प्रकाश आमटे)

मॅडम (चंद्रकांत मराठी)

बॉम्बे पोलीस (बाबा कदम)

द सिक्रेट (रॉन्डा बर्न)

निवडक पुस्तकांची वर्णने

द स्टोरी ऑफ स्ट्रीट स्मार्ट सेल्समन (लेखक सुनील दहातोंडे)

अपयशाच्या वाटेवरून यशाची हुलकावणी देऊन जाणारी कादंबरी. पदरी नसलेल्या गोष्टी कशा मिळवाव्यात आणि त्या मिळवण्यासाठी वापरलेले तर्क कसे जोपासावी याचे उत्तम उदाहरण कादंबरीत असलेल्या नायकाकडून शिकावं. एका कंपनीच्या साधारण सेल्समॅन वरून ते (आधी गावातील कट्टा प्रिय असलेला मुलगा, शिक्षण बारावी कॉमर्स अँड इलेक्ट्रिकल मध्ये डिप्लोमा) मुंबई ब्रांच मॅनेजर पर्यंत मजल मारणारा अडचणींमधून साकार झालेला सुखकर प्रवास. मनाला भुरळ घालून गळा काढणाऱ्या मुंबईत राहून शुगर डिव्हिजनचा ब्रँच मॅनेजर म्हणून केलेली उत्कृष्ट कामगिरी. कामवासनेची संधी, मित्र-मैत्रीण, बोलण्याची कला, नशा, एकटेपणा, गर्दी, ध्यान, तर्क, अंदाज, ठाम मत ह्या सर्वांचे माहेरघर असलेली कमालीची आनंद देणारी कादंबरी.

द अल्केमिस्ट (लेखक : पाऊल कोयलो)

एका साहसी मेंढपाळ मुलाची कहाणी. तो खजिन्याच्या शोधात निघाला होता. त्याने बरोबर काही मेंढूया घेतल्या आणि

प्रवासाला लागला होता. त्याच्या जीवनात घडणाऱ्या शकुन-अपशकुन ह्यावर तसेच जादूवर त्याचा विश्वास होता. खजिन्याचे ठिकाण वाळवंटातील पिरॅमिड्स होते. तो तिथे पोहोचतो पण खजिना तिथे नसतो, तो तर त्याने जिथून यात्रा सुरू केली तेथेच असतो.

प्रेम, उत्साह, आशा, काळजी, स्त्री, शकुन, प्रेरणा, धैर्य, कष्ट, प्रवास, झोप, जाड पुस्तकांचे दुहेरी उपयोग, जादू, विरह, काचेचे दुकान, हज यात्रा, काहीही कर पण नवीन कर अशी वडिलांची शिकवण, सोनं तयार करणारा किमयागार, पाववाला, ती मुलगी, खजुराची झाडे, हुजूर, अशा शब्दांनी भरलेली आणि म्हणाला अलगत माणसाच्या " धनाच्या मागे लागण्याचा प्रवृत्तीची " नालायक हाव समोर आणणारी काल्पनिक रहस्यमय कादंबरी.

श्यामची आई :

माझ्या जीवनातलं पहिलं विज्ञान प्रदर्शन हे नाशिक येथे मी केलं होतं आणि ज्या वेळेस त्या विज्ञान प्रदर्शनात आमचा नंबर आला त्यावेळेस माझ्या व माझ्या मित्राला एक पुस्तक भेटलं. मला "श्यामची आई" आणि त्याला भेटले होते "गणितांचा खेळ". श्यामची आई हे पुस्तक त्याने नाकारलं आणि त्यानंतर आम्ही घरी आलो. घरी आल्यानंतर ते पुस्तक घरी धूळ खात पडलेलं होतं आणि एक दिवस

दुपारची वेळ होती, ते पुस्तकं हातात घेतलं आणि मी ते पुस्तक वाचण्यास सुरुवात केली. जेव्हा ते पुस्तक वाचायला लागलो तर त्या पुस्तकांमध्ये भाव हे मनाला खूप शांत करणारे होते. त्या पुस्तकांमध्ये एकूण 42 रात्री दिलेल्या आहे. अर्थात प्रत्येक रात्रीमध्ये साने गुरुजींनी भावनांचा खजिना भरलेला आहे म्हणून हे पुस्तक वाचण्यासाठी उत्कृष्ट आहे.

चाणक्य नीती

सध्याच्या परिस्थितीत माणसं ओळखणं खूप अवघड आहे. भारतीय संस्कृतीला जपणंही खूप अवघड आहे. पण आपण सर्व हे करू शकतो आणि जुन्या लोकांनी केलेले जे काही महत्त्वाचे वैज्ञानिक शोध आहे ते सुद्धा आपण आपल्या जीवनात अमलात आणू शकतो. त्याच प्रकारे एका माणसाने स्वतःच्या जीवनामध्ये कसं वागावं कसं राहावं आणि राजनीतिक दृष्ट्या आणि आर्थिकदृष्ट्या सबल व सफल व्हावं याचे उत्तम उदाहरण चाणक्य नीती या ग्रंथात दिलेलं आहे. चाणक्य नीती राजनीती व अर्थशास्त्रावर आधारित ग्रंथ आहे.

फाइव्ह पॉइंट समवन

अर्थात पाच पॉइंट आणि कितीतरी असं या पुस्तकाचं नाव आहे. थोडक्यात हे पुस्तकाचं नाव हे विद्यार्थ्यांला मिळालेल्या कॉलेजमधील

ग्रेड पॉइंट नुसार दिलेला आहे. आपण एक मूव्ही बघितली असेल " श्री इंडियट्स मूव्ही " वर आधारित हे पुस्तक आहे. या पुस्तकातूनच ती मूव्ही बनवली होती.

हे पुस्तक चेतन भगत यांनी लिहिलेलं आहे. फाईव्ह पॉइंट समवन मध्ये आम्ही काय काही नाही केलं असा एक प्रकारे त्यांचा जीवनप्रवास त्या तीन विद्यार्थ्यांनी दिलेला आहे. कॉलेजमधील असताना त्यांचं एक प्रकारे राहणीमान आणि त्यांनी केलेल्या खोड्या या पुस्तकामध्ये नमूद केल्या आहे. त्यांनी त्यांच्या जीवनामध्ये ठरवलेले ध्येय, त्यांची पूर्ती त्यांनी कशा प्रकारे केली आणि जीवनात आनंद मौजमजा सर्व करून स्वतःचं अस्तित्व त्यांनी निर्माण केलेलं आहे.

ध्यास उत्तुंग हिमशिखरांचा (it is not about climbing the everest but it is about your dreams come true.)

स्वप्नातून सत्याकडे असा हा प्रवास. आनंद बनसोडे यांचे हे पुस्तक आहे. सोलापूरच्या सपाट प्रदेशात राहणारा हा मुलगा आणि घरची परिस्थिती अगदी बेताची. गॅरेज वरती काम करणारा हा मुलगा ज्यावेळेस कधी मनाला एकटं वाटायचं त्यावेळेस रेल्वेच्या रुळावर जाऊन बसायचा आणि स्वतःच स्वतःशी बोलत बसायचा.त्याचं स्वप्न होतं की मला माऊंट एव्हरेस्ट चढायचा आहे. त्या स्वप्नाच्या

पूरतेसाठी तो अनेक शिक्षकांना भेटला पण कोणीही त्याला मदत केली नाही आणि ज्या वेळेस त्याला माउंट एवरेस्ट चढायचा होता त्यावेळेस वेगवेगळ्या कंपन्यांकडून स्पॉन्सरशिप मागणीसाठी त्यांनी याचना केली पण तिथे सुद्धा त्याला कोणीही मदत केली नाही. हे जग लबाडी लोकांचा जग आहे, अशा जगात यश मिळणं खूप कठीण आहे. तर या विद्यार्थ्यांने एका शिक्षकाची सोबत केली आणि त्या शिक्षकाने त्याला उत्तम मोलाचे मार्गदर्शन करून यशाच्या शिखरावर पोहोचवलं. भारत ते अमेरिका प्रवास करून अमेरिकेतील मित्राच्या घरी राहून स्वतःसाठी मदत मिळवली. खूप रोमांचकारी अनुभव ह्या पुस्तकात दिला आहे.

कोल्हाट्याचं पोर

खूप मुलांचं स्वप्न असतं की मला डॉक्टर व्हायचं आणि त्या स्वप्नांसाठी काही खूप मुले प्रयत्न करत असतात. प्रयत्न करत असताना कधीकधी विद्यार्थ्यांच्या मनात मला हे जमेल की नाही? मी माझ्या ध्येयापर्यंत पोहोचेल की नाही? मी डॉक्टर होईल की नाही? असे प्रश्न खूप पडत असतात. पण हे प्रश्न मनाला एक प्रकारे कुठेतरी मागे घेण्याचा प्रयत्न करत असतात. माणसाने जीवनात फक्त आणि फक्त प्रयत्न करणं हाच ध्यास घेतला पाहिजे आणि त्यासाठी लढले पाहिजे. ज्या वेळेस आपण कोल्हाट्याचं पोर हे पुस्तक वाचाल त्यावेळेस आपल्याला कळेल डॉक्टर होण्यासाठी घेतलेली मेहनत या विद्यार्थ्यांने

कशी घेतलेली आहे. एका कोल्हाट्याच्या बाईचा हा मुलगा पण अशा परिस्थितीतसुद्धा स्वतःचे अस्तित्व त्यांनी निर्माण केलं. त्यांनी आईचे नाव आपल्या नावापुढे लावलं आणि आईला एक प्रकारे मानाचं स्थान मिळवून दिलं. किशोर शांताबाई काळे असे त्या विद्यार्थ्यांचं नाव आणि एक उत्तम एमबीबीएस डॉक्टर म्हणून नावाजलेले आहे.

ही " श्री " ची इच्छा

जबाबदाऱ्या माणसाने अंगावर घेतल्या पाहिजे, जेव्हा माणूस जबाबदाऱ्या अंगावर घेतो त्या वेळेस माणूस त्या जबाबदाऱ्या पेलण्याची क्षमता निर्माण करतो. मोठ्या लोकांनी लहान लोकांच्या अंगावर जबाबदाऱ्या द्याव्या त्या जबाबदाऱ्या घेतल्यास माणूस मोठेपणी सुद्धा त्या पेलण्याची ताकद ठेवतो. याचेच उदाहरण ही श्री'ची इच्छा या पुस्तकामध्ये दिलेलं आहे. पुस्तकाचे लेखक डॉ. श्री ठाणेदार आहेत. एकदम कच्चा विद्यार्थी म्हणून ते होते पण त्यांनी भारतातून Bsc व Msc केली आणि अमेरिकेत पीएचडी करण्यासाठी जाण्याचे त्यांचे स्वप्न होतं आणि तिथे जाऊन त्यांनी केमिस्ट्री या विषयात पीएचडी केली आणि एका कंपनीत जॉईन झाले. त्यानंतर केमेरो सारख्या दहा कंपन्या स्वतःच्या नावावर कशा केल्या आणि एक प्रकारे स्वतःचं अस्तित्व त्यांनी निर्माण केलं. म्हणून हे पुस्तक प्रत्येक तरुणाने वाचावं.

योद्धा संन्यासी

हिंदू धर्माचा प्रसार आपण करतोच पण तरुण वयात हिंदू धर्माची पताका भारतभर नव्हे तर सर्व जगभर पसरवण्याचे काम ज्या व्यक्तीने केलं अशे स्वामी विवेकानंद हे आपल्या स्मरणात आहे. आजही आपण त्यांची पूजा करतो. हिंदू धर्माच्या प्रचार-प्रसार करण्यामध्ये आलेल्या अडचणींना सामोरं जाऊन त्यांनी शिकागोमध्ये ज्यावेळेस सर्वधर्मपरिषद भरली होती त्या परिषदेत " माय ब्रदर्स अँड सिस्टर्स " हे शब्द वापरून सभेमध्ये बसलेल्या सर्व धर्मीय लोकांचा टाळ्यांचा कडकडाट कसा करून घेतला व पाच मिनिट टाळ्यांचा कडकडाट चालू होता. त्यांच्या बातम्या या सर्व अमेरिकेत त्यावेळेस पसरल्या होत्या आणि एक संन्यासी म्हणून त्यांची ओळख अमेरिके सारख्या ठिकाणी निर्माण झाली होती.

त्यानंतर जपान, जर्मनी, इंग्लंड अशा ठिकाणी ते फिरले आणि त्यांचे अनुयायी निर्माण केले. आजही अमेरिकेमध्ये रामकृष्ण मठ हा त्यांनी उभारलेला आहे आणि हिंदू धर्माचा एक प्रकारे आदर आजही युरोपियन पाश्चात्य संस्कृतीच्या लोकांमध्ये आहे. ही एक अभिमानाची गोष्ट आहे भारताच्या दृष्टीने. म्हणून हे पुस्तक आपण वाचवं. हिंदू धर्माचा जो काही प्रवास त्यांनी केला त्याची ओळख आपल्याला कळेल म्हणून हे पुस्तक तुम्ही नक्कीच वाचावं.

मी वाचलेल्या पुस्तकांतील सुंदर विचार

१. काहीतरी नवे करण्यासाठी कारण ठेवा.
२. खरं तर माणसाचे डोळे त्याच्या संपूर्ण व्यक्तिमत्त्वालाच प्रदर्शित करीत असतात.
३. आपली उद्दिष्टपूर्ती झाल्यावर स्वतःलाच बॅकअप करीत बक्षीस देत चला.
४. आपण या पृथ्वीतलावर केवळ ऋतुचक्र ढकलण्यासाठी आलेलो नाही तर स्वतःचे अस्तित्व, अस्मिता व आपला अभिमान यांना भरीव व नेमका आकार देत भविष्याची आपण आखणी करत जातो.
५. स्वप्न प्रत्यक्ष साकारू शकतं ही शक्यताच जीवनाला कितीतरी विलक्षण आणि अर्थपूर्ण बनवते.
६. स्वप्न ही तर प्रत्यक्ष देवाचीच वाणी असते.
७. साध्या साध्या गोष्टीच खरं म्हणजे अलौकिक असतात.
८. रोज रोज जर तीच माणसे भेटत असतील तर ती तुमच्या जीवनाचा भाग बनून जातात मग असं होतं की हे लोक तुम्हाला बदलू पाहतात.

९. आपल्या आयुष्यात कुठल्यातरी क्षणी असं होतं की सर्व घडामोडींवरचा आपला ताबा सुटतो आणि आपलं आयुष्य मंग दैव नियंत्रित करतं हे जगातील सर्वात मोठे असत्य आहे.

१०. तुम्ही कुणीही असा किंवा तुम्ही काहीही करत असा, जेव्हा तुम्हाला मनापासून जे काही करावंसं वाटतं ते तुम्ही करावं अशी इच्छा विश्वाच्या अंतरात्म्यात उगम पावलेली असते ते करण्यासाठी पृथ्वीवर तुमचं अस्तित्व असतं.

११. जे तुझ्याजवळ नाही त्या संबंधित इतरांना वचने सुटला तर ते मिळवायची तुझी इच्छा हळूहळू लोप पावेल.

१२. जगातल्या सगळ्या आश्चर्यकारक आणि सुंदर गोष्टी बघत असताना चमचातल्या तेलाचा विसर पडू नं देणं हे आनंदीपणाचं रहस्य आहे.

१३. तुमचे भवितव्य तुम्ही साध्य करावं हीच आयुष्याची इच्छा असते.

१४. तुम्हाला नेमकं काय पाहिजे आहे हे तुम्हाला पक्कं माहित असलं पाहिजे.

१५. शिकण्यासाठी फक्त एकच मार्ग असतो तो म्हणजे तुझी स्वतःची कृती.

१६. तुमच्याजवळ जेव्हा सर्वोत्तम खजिना असतो आणि तुम्ही लोकांना तसं सांगायचा प्रयत्न करतात तेव्हा तुमच्यावर कोणीही विश्वास ठेवत नाही.

१७. एकदा घडणारी गोष्ट दुसऱ्यांदा कधीच घडत नाही पण दोन वेळेस घडणारी गोष्ट तिसऱ्या वेळेस मात्र नक्की घडते.

१८. जिथं तुझ्या डोळ्यात अश्रू येतील त्या जागेबद्दल सतर्क रहा. मी तिथंच आहे आणि तिथेच तुझा खजिनाही आहे.

१९. संशयात्मा विनश्यति : निराश व्यक्तीचा नाश निश्चित आहे, कारण शंका असलेला माणूस कर्म सोडून देतो - श्रीमद्भगवद्गीता

२०. तर्कसंगत विचार करा.

२१. तुम्ही ज्याविषयी सर्वाधिक विचार करतात तसेच बनता.

२२. तुम्हाला जे हवं त्याबद्दल विचार करा. तो तुमचा प्रबळ विचार बनवा आणि ती गोष्ट जरूर तुमच्या जीवनात प्रकट होईल.

२३. तुम्ही स्वतः मानवी ट्रान्समिशन टॉवर आहात आणि तुम्ही या पृथ्वीवरील कोणत्याही टीव्ही टॉवर पेक्षा अधिक शक्तिशाली आहात.

२४. जे तुम्हाला हवं आहे त्याचाच सतत विचार करा, तेच बोला, तेच करा!

२५. आकर्षणाचा नियम तुम्हाला तेच देतो ज्याबद्दल तुम्ही विचार करता.

२६. आकर्षणाचा नियम नेहमी कार्यरत असतो. मग भले तुमचा या नियमावर विश्वास असो वा नसो, हा नियम तुम्हाला माहिती असो वा नसो.

२७. संपूर्ण ब्रह्मांड हे विचारांतून उत्पन्न झालं आहे.

२८. हे मार्केटिंगचं क्षेत्र असं आहे, एक ग्लास पाणी प्या आणि चार ग्लास मुतून दाखवा.

२९. पेशंटचा डॉक्टरांवर व डॉक्टरांच्या ज्ञानावर विश्वास असावा, नाहीतर योग्य औषध देऊन सुद्धा रुग्णाचा त्रास कमी होत नाही.

३०. देवाच्या मनात एखादी गोष्ट तुमच्या हातून घडवायची असेल तर सर्व गोष्टी आपोआप जुळून येतात.

३१. देव निसर्गाच्या सर्व तत्वात भरलेला आहे.

३२. निसर्गात जे जे विशाल, पवित्र आणि सुंदर आहे माणूस त्याच्या पुढे आपोआप नतमस्तक होतो.

३३. आर्थिक सुबत्तेमुळे खरेच माणसाच्या जीवनात फरक पडतो किमान विचारात तरी तुम्हाला एक प्रकारचे स्थैर्य किंवा सुरक्षितता लागते.

३४. आयुष्य आपल्याकडून सफलतेची मागणी करीत असते.

रहस्यमयी गोष्ठी

भविष्यात तुम्ही ज्या दुनिया मध्ये प्रवेश कराल त्या दुनियेमध्ये

ज्ञान, रहस्य, शास्त्रज्ञ, भावना, हृदय, सुख - शांती, यश, परमोच्च बिंदू, आदर-सन्मान, इच्छा आकांशा, बुद्धी, प्रजा, स्वातंत्र्य, मानवता, धर्म, कल्पना, प्रेम, विश्वास, राज्य, आनंदाश्रू, माया, जीवनाचं ध्येय, हिम्मत, धैर्य, जिद्द, आठवणी, सकाळ-संध्याकाळ, सूर्य चंद्रमा, आयुर्वेद या सर्व गोष्ठीचं राज्य तुमच्या दुनियेत असावं आणि तुम्ही तिथेच राहावं आणि जावं.

अशी गोष्ट करा कि जिच्याने तुम्हाला आनंद मिळेल.

स्वतःवर प्रेम करायला शिका कारण जे लोक स्वतः वर प्रेम करत नाही ते दुसऱ्यांमध्ये प्रेम शोधतात.

वेळेचा नीट उपयोग करा आणि दुसऱ्यांना मदत करा. जेव्हा तुम्ही दुसऱ्यांना मदत करता तेव्हा तुम्ही स्वतःला बेहतरीन माणूस समजतात.

रागाने आजार बरे होतात (संगीतातील राग) मालकंस, चंद्रकांत, यमन, बागेश्री, दुर्गा, हिंडोल आणि बरेच.

ग्रीक राजवटीत मुलांना शिकवले जाणारे तीन विषय 1) कवायत 2) तर्कशास्त्र 3) संगीत.

डोकं दुखत असेल तर कानडा राग किंवा असावरी राग आणि कावीळ व पित्तशामक सारंग राग आहे.

जीवनात येणाऱ्या संकटांना नाही म्हणू नका कारण ते तुमच्या यशाची शोभा वाढवण्यास येतात. कष्टांना नाही म्हणू नका ते तुम्हाला वेळेचे नियोजन करण्याचे सामर्थ्य देतात. नीट विचार करा, स्वतःला सावरा, मोकळा श्वास घ्या, आनंदाची अनुभूती करा, संकटांना आपलं मानायचं मी ठरवलं आहे, संकटे माझी भावना आहे, ती माझ्यावर खूप प्रेम करतात.

आभार

मला आनंद वाटला कारण आपण सगळं पुस्तक वाचलं आहे ! पुस्तक आवडल्यास नक्कीच मेल करून कळवा.

धन्यवाद

पुस्तकांमधे जादू असते. ती मृतांना जिवंत करतात.

संत कबीर म्हणतात:
सबद सबद हर कोय कहे
सबदके हाथ न पांव
एक सबुद औसुद करे
एक सबद किनी घाव

शब्दांत प्रचंड ताकद असते. घाव करण्याची आणि घाव बरे करण्याचीही. ज्याने ही ताकद ओळकली तो योग्य त्या शब्दांचे औषध योग्य वेळी घेतो. जेव्हा मन कमकुवत असते तेव्हा मनाला उभारी देणाऱ्या व्यक्तीमत्वविकास घडवणाऱ्या पुस्तकांचा आधार घ्या. जेव्हा मनाचा गोंधळ उडालेला असतो तेव्हा अशी पुस्तके मन थाऱ्यावर आणतात आणि योग्य दृष्टीकोन देतात.

ई साहित्यवर अशी काही डझन पुस्तके आहेत. महिन्यातून किमान एक तरी असे पुस्तक वाचा. औषध समजून वाचा. आणि पहा. तुमच्या आयुष्यात कायम एक उत्साह आणि उभारी जाणवेल.

म्हणून या विभागाला भेट द्या.

<http://www.esahity.com/231123402352.html>

खालील कव्हर्सवर क्लिक करताच पुस्तक उघडेल

